

Tussenrapportage 2026

ENSCHEDA

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave.....	2
1. Stand van zaken 2026.....	2
1.1 Vitaal en sociaal	8
1.2 Duurzaam wonen, leven en werken	17
1.3 Samenleving en bestuur	26
1.4 Financiën en organisatie.....	32
Bijlage 1 Beslispunten	36
Bijlage 2 Technische wijzigingen	39
Vitaal en sociaal	39
Duurzaam wonen, leven, werken.....	45
Samenleving en bestuur	49
Financiën en organisatie	49
Bijlage 3 Begrotingswijzigingen	55
Bijlage 4: Interbestuurlijk toezicht 2026	64

1. Stand van zaken 2026

Inleiding

In de gemeentebegroting 2026-2029 zijn de beleidsplannen voor de periode tot en met 2029 gepresenteerd. Deze tussenrapportage geeft een update van de stand van zaken met peildatum 1 juni 2026. Conform de financiële verordening gaat deze tussenrapportage nader in op de afwijkingen tussen beleid en realisatie en tussen budget en prognose van realisatie. Kortom afwijkingen op inhoud en op geld. In de bijlagen is vervolgens opgenomen:

- Bijlage 1 Samenvatting van alle beslispunten die we voorleggen aan uw raad.
- Bijlage 2 Overzicht van administratief-technische begrotingswijzigingen. De wijzigingen betreffen veelal een verschuiving of een verhoging van budget (bijv. door toevoeging van Rijksmiddelen) maar hebben geen effect op de aard van de output zoals opgenomen in de gemeentebegroting 2026. Of de wijzigingen betreffen een administratieve verwerking van een al eerder genomen besluit.
- Bijlage 3 Begrotingswijzigingen, waarin we inzicht geven in de financiële consequenties van de hierboven genoemde beslispunten op de doelenboom.
- Bijlage 4 Interbestuurlijk toezicht, waarin de reactie van gemeente Enschede op het rapport van de provincie te lezen is.

Opzet van tussenrapportage

Deze tussenrapportage is de laatste rapportage die aan de raad wordt aangeboden volgens de huidige opzet. Met de vaststelling van het nieuwe strategiewiel is gekozen voor een vernieuwde systematiek van sturing en verantwoording. Dit betekent dat vanaf de begroting 2027 ook de verantwoordingsdocumenten, waaronder de tussenrapportage, een gewijzigde opzet en inhoud zullen krijgen. De voorliggende tussenrapportage vormt daarmee, samen met de jaarrekening 2026, het sluitstuk van de huidige wijze van rapporteren aan de raad.

Verwacht resultaat 2026

Het verwachte jaarresultaat 2026 bedraagt -10,7 miljoen euro. (startsaldo -9,45 miljoen euro en programmaresultaat -1,25 miljoen).

Startsaldo -9,45 miljoen euro

De begroting 2026 is vorig najaar vastgesteld met een negatief saldo van -9,5 miljoen euro. Daarnaast is bij de zomernota 2024 voor zo'n 20 miljoen euro aan budget omgebogen. Hoofdzakelijk betrof dit scherp begroten, afkomen van onderbestedingen, vrijval van reserves, vrijval van middelen voor beleidsintensivering die nog niet (volledig) opgepakt waren en verwachte besparingen als gevolg van het plan duurzame jeugdzorg. Vorig jaar zijn er aanvullende financiële keuzes gemaakt om nog eens een kleine 20 miljoen euro vrij te spelen.

Programmaresultaat -1,25 miljoen euro

Halverwege dit begrotingsjaar verwachten we een programmaresultaat van -1,3 miljoen euro. Dit is het totaal van de financiële afwijking in de programma's Vitaal en sociaal, Duurzaam wonen, leven, werken, Samenleving en Bestuur, en Financiën en organisatie ten opzichte van de begroting. Nadere informatie vindt u per product verderop.

Effect circulaires op de algemene reserve 0,3 miljoen euro

Het circulaire-effect op 2026 wordt gedurende het jaar al toegevoegd aan de algemene reserve. Als het verwachte resultaat 2026 eind van het jaar ook verwerkt wordt met de algemene reserve zou deze reserve per saldo gemuteerd zijn met -10,8 miljoen euro (= het verwachte jaarresultaat van -11,1 miljoen euro + het accres van de sept, dec en meicirculaire ad 0,3 miljoen euro).

Programma (x 1.000 euro)	Resultaat TR 2026
Saldo begroting 2026	-9.459
<i>Programmaresultaat:</i>	
Vitaal en sociaal	2.187
Duurzaam wonen, leven, werken	-4.017
Samenleving en bestuur	-732
Financiën en organisatie	1.292
Verwacht resultaat programma's	-1.270
Verwachte resultaat 2026	-10.729
Effect circulaires voor 2026 op Algemene Reserve	+306
Verwachte mutatie algemene reserve over 2026	-10.423

Grootste financiële afwijkingen

Om uw raad snel inzicht te geven is hieronder een tabel opgenomen met de grootste afwijkingen zowel positief als negatief (x 1.000 euro). Daarbij is een beknopte duiding gegeven met verklaring in miljoen euro's. Meer duiding volgt bij de programmaverantwoording in de volgende hoofdstukken.

Onderschrijdingen / plussen	Product	Voornaamste verklaringen
2.570	Algemene bijstand levensonderhoud	Verwacht wordt een voordelig resultaat van 2,6 miljoen euro. Dit wordt veroorzaakt door een voordeel op het rijksbudget voor bijstandsuitgaven (BUIG) van 2,3 miljoen euro, een voordeel van 385.000 euro op de uitvoeringskosten en een nadeel van 88.000 euro op de kosten van de BBZ.
2.356	Rente & treasury	Het resultaat op treasury wordt voornamelijk positief

		beïnvloed door hogere renteopbrengsten uit schatkistbankieren, het uitblijven van nieuwe financieringsbehoefte en hogere dividendinkomsten. Deze voordelen worden deels tenietgedaan door hogere rentelasten en lagere renteverrekeningen binnen het grondbedrijf, de aankoop van Twence-aandelen en niet begrote renteverplichtingen.
1.806	Opvang ontheemden	Verwacht wordt een voordelig resultaat van 1,8 miljoen euro. Vanuit de SPUK worden normvergoedingen ontvangen voor kosten voor de Opvang van Ontheemden. In de praktijk vallen met name de huisvestingskosten lager uit dan het ontvangen normbedrag voor huisvesting.
1.599	Ondersteuning centrumtaken (WMO)	Verwacht wordt een positief resultaat van 1,6 miljoen euro. Het betreft een voordeel op het deelproduct Beschermd wonen van het aandeel van de gemeente Enschede. Het totale voordeel voor het hele verzorgingsgebied bij Beschermd wonen bedraagt 13,4 miljoen euro. Het rijksbudget is hoger dan de verstrekte subsidies voor woonvoorzieningen.
817	Inkomensondersteuning	Verwacht wordt een positief resultaat van 817.000 euro. Dit wordt met name veroorzaakt door een voordeel op het budget van bijzondere bijstand voor woninginrichtingen waaronder minder inrichtingskosten voor statushouders (384.000 euro voordeel). Daarnaast een onderbesteding bij bijzondere inkomensvoorziening (240.000 euro voordeel) en collectieve ziektekostenverzekering (193.000 euro voordeel).
500	Ondersteuning lokaal (WMO)	Het verwachte voordeel binnen Wmo wordt vooral veroorzaakt door een lagere volumegroei, lagere kosten voor persoonsgebonden budgetten en algemene voorzieningen, en een onderbesteding op investeringen binnen Samen Leven Samen Zorgen. Deze voordelen compenseren de nadelige effecten van niet gedekte tariefstijgingen en resterende taakstellingen, waardoor per saldo een positief resultaat ontstaat.

Overschrijdingen / minnen	Product	Voornaamste verklaringen
-6.557	Jeugdhulp	Het verwachte tekort op Jeugdhulp wordt voornamelijk veroorzaakt door niet gedekte tariefstijgingen, nagekomen verplichtingen uit 2025 en de doorwerking van autonome groei. Daarnaast is ook het maximumscenario van de taakstelling Jeugd uit de binnen de strategie Onze Jeugd Onze Zorg ingeboekt, maar nog niet volledig gerealiseerd. Deze nadelen worden deels gecompenseerd door een daling van het zorgvolume, een lagere gemiddelde zorginzet en het nog niet volledig benutten van geplande investeringen.
-2.335	Beheer en Onderhoud Openbare Ruimte	De verwachte overschrijding wordt voornamelijk veroorzaakt door extra en versneld onderhoud aan wegen en infrastructuur na een strenge winter, gecombineerd met sterk gestegen materiaalprijzen waardoor werkzaamheden niet binnen het beschikbare budget kunnen worden uitgevoerd. Daarnaast leiden noodzakelijke

		investeringen in marktkasten, hogere onderhoudslasten door een toename van meldingen over verhardingen en zwerfvuil, en de gevolgen van stormschade in Glanerbrug tot aanvullende financiële tekorten.
-1.050	Bestemmen, Vergunnen, Toezicht en Handhaving	De afwijking binnen Vergunningen, Toezicht en Handhaving wordt vooral veroorzaakt door hogere personeels- en inhuurkosten, extra kosten als gevolg van de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen, en een hogere inzet van de Omgevingsdienst Twente dan begroot. Deze nadelen worden slechts gedeeltelijk gecompenseerd door lagere personeelskosten bij Handhaving Openbare Ruimte, ontvangen subsidies en hogere opbrengsten uit dwangsommen.
-1.000	Algemene belastingen	In 2026 is er sprake van een verlaagde opbrengst op de OZB-niet woningen. Deze lagere opbrengst is het gevolg van het effect dat er in 2026 een compensatie heeft plaatsgevonden voor 2025. Bij vaststelling van de tarieven voor 2025 is indertijd uitgegaan van een lagere gemiddelde WOZ-waarde. Na vaststelling van de tarieven bleken de WOZ-waarden van niet-woningen, als gevolg van een kwaliteitsslag in de waardering, hoger uit te vallen. Daarmee werd meer OZB opgelegd dan begroot. Conform eerder aangekondigd wordt is dit effect in 2026 gecompenseerd door middel van een verlaging van het tarief.

Bijsturing

De financiële positie van de gemeente is op dit moment voldoende sterk. Ook het structurele begrotingssaldo, waarbij incidentele inkomsten en uitgaven buiten beschouwing blijven, is in 2026 licht positief. Het verwachte resultaat over 2026 is beheersbaar en de algemene reserve blijft groot genoeg om tegenvallers op te vangen. Na verwerking van het verwachte resultaat in de algemene reserve bedraagt de weerstandsratio eind 2026 naar verwachting 1,63.

In deze prognose zijn alleen de financiële kaders verwerkt die al door de raad zijn vastgesteld. Nieuwe plannen, ambities en financiële effecten uit de Financiële foto 2026 en het nieuwe coalitieakkoord zijn nog niet meegenomen. Daardoor wijkt het gepresenteerde weerstandsratio af van de cijfers uit de Financiële foto. Die bevat namelijk ook effecten waarvoor de raad nog geen besluiten heeft genomen.

Tegelijkertijd laten de komende jaren zien dat er financiële uitdagingen aankomen. Deze uitdagingen zijn onder meer zichtbaar in de Financiële foto 2026. Bij het opstellen van onder andere de begroting 2027 zal daarom moeten worden bekeken welke keuzes en maatregelen nodig zijn om de gemeentefinanciën op langere termijn in balans te houden.

Wij stellen voor om nu **geen** extra maatregelen te nemen voor 2026. De eerder afgesproken maatregelen worden uitgevoerd en de resultaten van deze tussenrapportage geven op dit moment geen aanleiding om direct in te grijpen.

Financiële verordening

Conform onze financiële verordening wordt deze tussenrapportage aangeboden aan de Raad. Conform art. 7 lid 4 worden enkel afwijkingen groter dan 250.000 euro toegelicht.

Reële jaarsaldo's

Met ingang van vorig jaar worden effecten van circulaire's op het lopende boekjaar zelf niet meer via de jaarrekening maar in plaats daarvan direct gedurende het jaar verwerkt als mutatie op de algemene reserve. Deze extra gelden, die gedurende het jaar door het rijk

worden verstrekt voor datzelfde jaar, leidden namelijk veelal tot vertekende positieve jaarsaldo's (omdat het geld niet altijd per direct uitgegeven kon worden). Sinds de invoering van deze werkwijze kan dan ook een reëler beeld van de jaarrekening-uitkomst gepresenteerd worden.

Meicirculaire 2026

De meicirculaire geeft over het lopende jaar een resultaat van +0,8 miljoen euro. Door:

5.047 +/-	hoger accres (door een hogere prijsindex bbp)
792 -/-	neerwaartse bijstelling van het plafond van het BTW compensatiefonds (lager te verwachten eindafrekening)
3.281 -/-	nadeel door een verscheidenheid aan taakmutaties.
151 -/-	nadeel door vrijval vanuit de behoedzaamheid die aangehouden wordt voor niet te voorspellen mutaties in accressen en maatstaven.

Voor een uitgebreide toelichting verwijzen we u naar de raadsbrief d.d. 23 juni 2026 inclusief memo mei circulaire.

Omschrijving (x 1.000 euro)	2026
Stand gemeentefonds meicirculaire 2026	540.480
Stand gemeentefonds decembercirculaire 2025	535.434
Bruto mutatie	5.047
Nabetalingen 2026	-151
Taakmutaties mei circulaire	-3.281
Verlaging stelpost plafond BTW-compensatiefonds	-792
Resultaat meicirculaire 2026	822

Resultaten uit circulaires tot vorig jaar stonden geparkeerd op een stelpost in de begroting. Aan het eind van het jaar werd deze stelpost dan verwerkt in het jaarrekeningresultaat. Zoals aangegeven is vanaf 2024 deze werkwijze aangepast en worden de resultaten van circulaires (zowel positief als negatief) op het lopende jaar direct verrekend met de algemene reserve. Door tijdens het jaar het effect van de circulaires al met de algemene reserve te verrekenen laten we op deze manier beter zien wat het feitelijke resultaat op uitvoering van onze taken is.

Deze aanpassing leidt ertoe dat de volgende effecten worden verrekend met de algemene reserve:

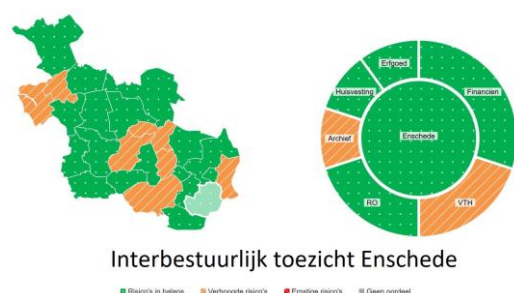
Effecten circulaires op 2026 (x 1.000 euro)	2026
Septembecirculaire 2025 effect voor 2026	-834
Decembecirculaire 2025 effect voor 2026	+318
Meicirculaire 2026 voor effect 2026	+822
Mutatie algemene reserve	+306

Dit besluit leidt voor 2026 tot de verrekening met de algemene reserve van 306.000 euro (accres septembecirculaire 2025, decembecirculaire 2025 en meicirculaire 2026). Bij alle drie de circulaires gaat het dan over de accresmutatie voor het jaar 2026. We verwerken deze in de algemene reserve conform art. 3 lid 4a van de financiële verordening.

Provinciaal toezichthouder

De provincie Overijssel houdt toezicht op alle 25 gemeenten, dus ook op Enschede. Dit is een wettelijke taak, met toezicht op financiën, vergunningen, toezicht en handhaving, ruimtelijke ordening, huisvesting vluchtelingen met een status om hier te blijven, archief en erfgoed (monumenten).

De provincie duidt haar toezicht met kleuring. Deze heeft een signaalfunctie en is niet bedoeld als 'goed' of 'fout'. Wanneer een domein oranje of rood kleurt, dan betekent dat dat de provincie risico's ziet waarop actie nodig is. Groen betekent dat er wordt voldaan aan de wettelijke eisen, de provincie blijft toezichthouder op afstand. Bij oranje ziet de provincie risico's waarop in haar ogen actie nodig is en waarover de provincie in gesprek gaat met de gemeente. Visueel voor onze provincie:

Bron: provincie Overijssel

In 2024 kleurde Enschede nog oranje (vanwege Financiën, Wet ruimtelijke ordening en Informatie- en archiefbeheer). Voor 2025 is voor Enschede de kleur groen vastgesteld omdat het op meerdere terreinen goed gaat. Voor 2026 staat Enschede wederom op groen. De specifieke onderdelen Financiën, Huisvesting statushouders, Erfgoed (monumenten) en Ruimtelijke ordening kleuren groen. Voor deze domeinen geldt dat Enschede voldoet aan de gestelde criteria. De provincie ziet echter nog risico's m.b.t. Informatie- en archiefbeheer en Omgevingsrecht VTH waarop acties nodig zijn. Zie voor verdere toelichting het [rapport](#) van de Provincie Overijssel, en voor de reactie van gemeente Enschede hierop bijlage 4.

Omslagrente

Onlangs is besloten de interne omslagrente over 2026 te verlagen van 1,5% naar 1,25% vanwege met name de hogere rentebaten door schatkistbankieren. De verrekening van deze lagere omslagrente vond vooraf aan de peildatum van deze tussenrapportage (1 juni) plaats. Gevolg is dat rentebaten dalen doordat er minder rente vanuit de kapitaallasten wordt voldaan. Daarentegen ontstaan bij de programma's voordelen omdat hun kapitaallasten lager uitvallen. Hiermee is in de prognoses rekening gehouden.

Extra kosten oorlog Midden-Oosten

Er kunnen mogelijk extra kosten optreden als gevolg van de oorlog in het Midden-Oosten, bijvoorbeeld bij leerlingenvervoer en aannemers van grote bouwprojecten. In sommige contracten zijn clausules opgenomen die extra kosten toestaan bij uitzonderlijke omstandigheden; de omvang hiervan is op dit moment nog onzeker, er zijn nog geen extreme situaties bekend.

Correctie paragraaf investeringen

Na vaststelling van de Gemeentebegroting 2026 bleek in de paragraaf investeringen een aantal zaken niet correct opgenomen te zijn:

- In de tabel met de lopende investeringen zijn de bedragen helaas verwisseld bij de Openbare verlichting en Beheer Wegen. Het gaat hier om al verstrekte kredieten die

in een vorig jaar wel tegen het juiste begroting in de administratie zijn opgenomen. Dit vraagt geen technische wijziging, deze tekstuele toelichting is voldoende.

- Bij de nieuwe investeringen is de toelichting op Openbare verlichting niet apart opgenomen maar per abuis bij de toelichting op de Mobiliteitsvisie gezet. Dit vraagt geen technische wijziging, deze tekstuele toelichting is voldoende.

Deze correcties vragen niet om besluitvorming omdat ze geen invloed hebben op het totaal van de aangevraagde kredieten, en de individuele kredieten in lijn zijn met de vastgestelde visies en beleidsplannen.

Hieronder vindt u per programma eerst de beleidsmatige voortgang op productniveau, vervolgens de financiële afwijkingen prognose versus begroting. Per programma zijn vervolgens de beslispunten opgenomen, in z'n totaliteit in bijlage 1.

1.1 Vitaal en sociaal

01. We werken aan bestaanszekerheid

Iedereen heeft de zekerheid van voldoende en voorspelbaar inkomen en een dak boven het hoofd. Daarbij gaat het ook om de zekerheid van werk, van de ruimte om zich te kunnen ontwikkelen en van mee kunnen doen op alle leefdomeinen in de samenleving, vanuit een stabiele woonsituatie in een veilige en prettige omgeving.

01.01 Iedereen heeft de mogelijkheid om in z'n levensonderhoud te voorzien

Een groot deel van de inwoners kan inkomen genereren via een baan. Voor de groep die dat niet kan, is er een vangnet gericht op toeleiding naar werk en het (tijdelijk) voorzien in een inkomen. Werk genereert niet alleen inkomen, maar er wordt ook in bepaalde mate een bestaansrecht aan ontleend: er toe doen, van betekenis zijn. Mensen die langere tijd moeten rondkomen van weinig geld of die te maken krijgen met onverwachte tegenvallers lopen kans om schulden op te bouwen. Vroegsignalering en schuldhulpverlening vormen hierbij het vangnet.

Rol van de gemeente: op basis van vertrouwen uitvoeren van wettelijke taken om ervoor te zorgen dat inwoners voldoende inkomen hebben (vangnet).

Vanuit deze rol hebben we twee speerpunten:

- a. We willen dat bijstandsgerechtigden stappen zetten in de keten van dagbesteding naar werk: voor het deel dat uitstroomt naar werk is het wenselijk dat dit een langdurige uitstroom is, in plaats van banen voor een korte periode afgewisseld met bijstand. Voor een deel zal de stap naar onbetaald (vrijwilligers)werk het hoogst haalbare zijn.
- b. We willen dat de mensen die daar recht op hebben gebruik maken van onze voorzieningen in het kader van inkomensondersteuning: We hebben deels de wettelijke taak, maar ook de beleidsruimte om mensen een financieel steuntje in de rug te geven. Met onze inkomensondersteunende instrumenten bieden we meer stabiliteit, zodat inwoners zich kunnen ontwikkelen en kunnen meedoen op alle leefdomeinen.

Acties 2026

Aantal acties: 4

01. We voeren de Enschedese Arbeidsmarktaanpak (EAA) uit 	
02. We geven de transformatie naar sociaal werkontwikkelbedrijf verder vorm 	
03. We herzien de bestuursovereenkomst ROZ 	
<i>Het voorgestelde financieringsmodel van het ROZ wordt extern getoetst. Dit financieringsmodel</i>	

wordt onderdeel van de bestuursovereenkomst. Het is op dit moment onwaarschijnlijk dat de beoogde 175.000 euro bezuiniging (structureel vanaf 2027) op de niet-wettelijke taken van het ROZ behaald kan worden.	
04. We verlagen de aanvulling op de bijstand <21 jaar tot het niveau van de P-wet in balans 	

Legenda: = loopt achter, bijsturing heeft onvoldoende effect; = loopt achter, bijsturing mogelijk; = conform verwachting; = boven verwachting; = neutrale wijziging.

01.02 Iedereen heeft een dak boven het hoofd

Het hebben van een dak boven je hoofd is een essentieel onderdeel voor de bestaanszekerheid. Een groot deel van de inwoners regelt hun woning zelf. Een kleine groep inwoners lukt dit om allerlei persoonlijke problemen op één of meer levensgebieden niet. Bijvoorbeeld door ouderdom, handicap, verslavingsproblematiek, echtscheiding of huiselijk geweld. Ondersteuning is dan nodig, voor het regelen van huisvesting en/of passende zorg en ondersteuning bij het zelfstandig wonen. Van wonen met (tijdelijke) begeleiding of ondersteuning tot beschermd wonen.

Rol van de gemeente: we ondersteunen inwoners en partners binnen de taken en mogelijkheden die we als gemeente hebben, in samenwerking met de regiogemeenten daar waar het centrumgemeentetaken betreft. We stimuleren ontwikkelingen en innovaties. We houden toezicht op een correcte uitvoering van taken van onze eigen organisatie en die van partners die we financieren.

Vanuit deze rol hebben we twee speerpunten:

a. We willen dat er voldoende specifieke passende woonvormen zijn voor de mensen die deze nodig hebben. Streven is 'meer wonen, minder zorg' oftewel van op straat verblijven via beschermd wonen en/of wonen met begeleiding komen tot toekomstige zelfstandige huisvesting.

b. We willen dat er minder mensen gebruik hoeven te maken van de Maatschappelijke Opvang (MO) en de Vrouwenopvang (VO) en het liefst zo kort mogelijk.

We bieden tijdelijk onderdak en begeleiding aan mensen die geen thuis hebben of de thuissituatie hebben (moeten) verlaten en niet in staat zijn zich op eigen kracht te handhaven in de samenleving. Mensen die dakloos zijn bieden we onderdak met trajectbegeleiding (MO).

Als er sprake is van huiselijk geweld en/of kindermishandeling willen we dat het geweld stopt en dat na ingrijpen de woonsituatie weer zo snel mogelijk genormaliseerd wordt. We zorgen voor een duidelijke toegankelijkheid en afspraken met partners om met name de veiligheid te borgen. Aan kinderen die meekomen met hun ouder(s) wordt specifiek aandacht besteed, zodat zij met zo min mogelijk schade verder kunnen opgroeien (VO).

Om dit doel te bereiken, is het van belang voldoende en diverse opvangplekken en een mogelijkheid tot ambulante ondersteuning te hebben.

Acties 2026	
Aantal acties: 1	
01. We stellen de uitvoeringsagenda Maatschappelijke opvang en Beschermd wonen op 	

Legenda: = loopt achter, bijsturing heeft onvoldoende effect; = loopt achter, bijsturing mogelijk; = conform verwachting; = boven verwachting; = neutrale wijziging.

02. We maken gezond leven makkelijker

Iedereen kan keuzes maken die gezond leven makkelijker maken en leeft in een omgeving die dit bevordert.

Dit doel stelt een betekenisvol leven van mensen centraal. De nadruk ligt op de veerkracht, eigen regie en het aanpassingsvermogen van de mens. Het gaat om wie de mens is en niet om zijn/haar beperkingen of ziekte. Om gezonde keuzes te kunnen maken zijn vaardigheden, bereikbaarheid, toegankelijkheid en bewustzijn nodig. Als mensen daar alleen of met hulp van burens, vrienden en familie niet in slagen, kan de overheid ondersteunen (door een basis te leggen om mee te kunnen doen).

02.01 Iedereen heeft toegang tot een stimulerende leefomgeving die uitnodigt tot gezond gedrag

Een gezonde leefomgeving is een omgeving die als prettig wordt ervaren. De leefomgeving nodigt uit tot gezond gedrag. Zo nodigt het uit tot ontmoeting, bewegen, spelen en houdt rekening met de behoefte van de bewoners en specifieke bevolkingsgroepen. Dit vraagt om een gevarieerd aanbod van voorzieningen die toegankelijk, beschikbaar en betaalbaar moeten zijn. Hiervoor is een goede basisinfrastructuur en een aantrekkelijke en gevarieerde openbare ruimte nodig, waar de gemeente samen met partners voor zorgt.

Rol gemeente: we maken afspraken met partners en stimuleren samenwerking. We zorgen voor een stimulerende omgeving en het onderhoud daarvan, bv. (sport)parken, speelplekken en fietssnelwegen. We organiseren dichtbij inwoners laagdrempelige plekken voor advies, steun en ontmoeting. En we vergroten de vindbaarheid en de mogelijkheid om in eigen leefomgeving zorg en ondersteuning te krijgen.

Vanuit deze rol hebben we als speerpunt:

a. We willen een stimulerende leefomgeving die uitdaagt tot gezond gedrag. Een gezonde inrichting van de leefomgeving nodigt uit tot gezond gedrag zoals wandelen, fietsen, spelen, ontspannen of elkaar ontmoeten. Een stimulerende omgeving wordt onder andere bepaald door de aanwezigheid van voorzieningen, die aansluiten bij de behoefte van de inwoners. En ook door de bekendheid en vindbaarheid ervan, onbekend maakt immers onbeminde. Een gebiedsgerichte aanpak is hierbij noodzakelijk.

Acties 2026

Aantal acties: 3

01. We voeren het beleidskader "Gezond Enschede" uit.

Op 3 maart heeft het college het uitvoeringsprogramma en bestedingsplan 2026-2032 met 19 voorstellen voor een gezonder Enschede vastgesteld (1.938.186 euro). In de prognose wordt er op dit moment rekening gehouden met een vrijval van ongeveer 80.000 euro. De reden hiervoor is dat de vereiste processen om tot de gewenste participatie van bewoners te komen meer tijd in beslag neemt. Daarnaast worden er koppelingen onderzocht tussen de verschillende onderdelen van 'gezonde buurten', maar dat zorgt voor een uitbreiding van het proces waardoor dit langer duurt. Er wordt gewerkt aan het meerjarig doorplannen van de diverse projecten.

02. We actualiseren de subsidieverordening brede impuls combinatiefuncties

03. We herijken de opdracht aan Sportaal

Legenda: = loopt achter, bijsturing heeft onvoldoende effect; = loopt achter, bijsturing mogelijk; = conform verwachting; = boven verwachting; = neutrale wijziging.

02.02 Inwoners kijken naar elkaar om en dragen mede zorg voor elkaars welzijn en bestaan

Sociale netwerken zijn onmisbaar voor een gezond en betekenisvol leven. Een sociaal netwerk betekent: oog hebben voor elkaar, elkaar durven vragen en vertrouwen en elkaar willen helpen, oftewel noaberschap. Een sociaal netwerk bestaat uit mede-inwoners en

organisaties/instellingen (onze partners). Samen versterken zij de sociale veerkracht. Rol gemeente: we zijn opdrachtgever van onze partners en faciliteren onze partners om hun netwerk te bevorderen en te vergroten. Daarnaast zorgen we ervoor dat voorzieningen in stand gehouden worden en dat we hier met partners aanwezig zijn om laagdrempelig vragen op te vangen.

Vanuit deze rol hebben we als speerpunt:

a. Wij willen dat onze inwoners sociale steun ervaren. In perioden van zware tegenslag kan een sociaal netwerk ook betekenis hebben als vangnet van waaruit mensen opstaan die (tijdelijk) hulp en ondersteuning bieden. Denk aan familie, vrienden en burens.

Acties 2026	
Aantal acties: 3	
01. We versterken de sociale basis ⓘ	
02. We voeren het uitvoeringsplan "Mantelzorgondersteuning in Enschede 2025-2026" uit ⓘ	
03. We werken de wijze van verminderen van de subsidie aan de SES uit ⓘ <i>De analysefase van de bestuursopdracht is afgerond en de gemeenteraad is hierover technisch geïnformeerd. Voor de incidentele taakstelling in 2027 is een uitvoeringsrichting beschikbaar. Voor de structurele taakstelling vanaf 2028 is meer tijd nodig om scenario's, organisatievorm en implementatie zorgvuldig uit te werken. Om die reden wordt de bestuursopdracht verlengd en vindt bestuurlijke besluitvorming in oktober plaats. De actie ligt inhoudelijk op koers, maar is nog niet afgerond.</i>	

Legenda: = loopt achter, bijsturing heeft onvoldoende effect; = loopt achter, bijsturing mogelijk; = conform verwachting; = boven verwachting; = neutrale wijziging.

03. We vergroten de kansengelijkheid

Jeugdigen en volwassenen nemen volwaardig deel aan de samenleving, waardoor ze zelfredzaam, sociaal vaardig en gezond door het leven gaan.

Het mag voor de ontwikkeling van inwoners niet uitmaken waar hun wieg heeft gestaan en hoe het leven de inwoner heeft gevormd. Iedereen moet de mogelijkheid hebben het beste en het mooiste uit zichzelf naar boven te halen. Daarbij is het van belang om expliciet oog te hebben voor kansen(on)gelijkheid in onze stad. Gelijke kansen mag dus ook betekenen dat je ongelijke ondersteuning biedt. Want iedereen dezelfde uitgangspositie geven is onmogelijk, dus moet je bijsturen op wat er in de basis is.

03.01 Jeugdigen groeien veilig en stabiel op

De basis voor je leven wordt gelegd in je jeugd. Daarom is er specifiek voor deze groep extra aandacht en inzet. We willen dat iedere jeugdige opgroeit in een stabiel gezin; speelt en deelneemt aan maatschappelijke activiteiten. En passende ondersteuning krijgt waar nodig. We zetten in op het versterken van de eigen kracht van de jeugdige en van het zorgend en probleemoplossend vermogen van het gezin en de sociale omgeving. Zo krijgt hij/zij de kans een zelfredzame, sociaal vaardige en gezonde inwoner te worden.

Rol gemeente: we ondersteunen kind en gezin om veilig en gezond (kansrijk) op te kunnen groeien. Daarnaast ondersteunen we ouders bij het oplossen van opvoedproblematiek met aandacht voor alle leefdoelstellingen.

Vanuit deze rol hebben we drie speerpunten:

a. Wij willen ouders zo vroeg mogelijk ondersteunen bij opvoedproblematiek. Voor het grootste gedeelte van de jeugdigen en hun ouders is voor het gezond opgroeien van de kinderen een positief opgroei- en opvoedklimaat voldoende. Zij redden zich prima, onder andere door gebruik te maken van de basisvoorzieningen in de stad. Een kleinere groep jeugdigen en hun ouders heeft (tijdelijke) ondersteuning nodig in de vorm van een

voorziening. Slechts voor een zeer kleine groep jeugdigen en hun ouders is ingrijpen door de overheid nodig. Dit is het geval als ouders er onvoldoende in slagen om hun opvoedverantwoordelijkheid waar te maken en hun kinderen in de ontwikkeling worden bedreigd, of wanneer een jongere een strafbaar feit heeft gepleegd. Streven is: zo licht als mogelijk, zo zwaar als nodig.

b. Wij willen dat kinderen 'zo thuis mogelijk' opgroeien. Kinderen hebben baat bij een stabiele opvoedsituatie met toekomstperspectief. Echter: niet iedere jeugdige groeit door allerlei oorzaken op in een stabiel en veilig gezin. Sommige kinderen wonen, tijdelijk, in een pleeggezin binnen de familie, bijvoorbeeld bij een tante of bij opa en oma, ook wel netwerkpleegzorg genoemd. Andere kinderen wonen in een pleeggezin buiten de familie. Kinderen kunnen ook geplaatst worden in een gezinshuis of een residentiële instelling. Ook deze kinderen moeten een duurzame plek hebben waar zij 'zo thuis mogelijk' kunnen opgroeien: een pleeggezin of een gezinshuis.

c. Wij willen het bereik van onze voorziening in het kader van kinderarmoede bij de Stichting Leergeld verhogen. Kinderen hebben recht op een toereikende levensstandaard, ook als er thuis weinig te besteden is. Onderzoek wijst uit dat kinderen en jongeren die opgroeien in armoede in hun ontwikkeling worden belemmerd. Nu investeren voorkomt problemen op latere leeftijd. Het helpt ook voorkomen dat kinderen de problemen van hun ouders erven, waardoor armoede overgaat van generatie op generatie. Wij willen dat elk kind ervaart dat hij of zij meedoet en erbij hoort; nú meedoen betekent straks meetellen. Activiteiten als sport, schoolreisjes en muziek horen bij de vorming van ieder kind.

Acties 2026

Aantal acties: 1

01. We voeren de nota "Onze jeugd, onze zorg" uit

We werken hard aan de maatregelen uit de nota. Het stoplicht staat toch op oranje omdat een deel van de maatregelen achterloopt op de planning, terwijl tegelijkertijd is opgeschaald naar het maximumscenario. Daarnaast is er sprake van autonome groei binnen de jeugdhulp. Met name maatregelen met een hoog verwacht rendement en bijbehorende investeringen (zoals het versterken van zelf hulp verlenen en het realiseren van tussenvoorzieningen) zijn nog niet volledig tot uitvoering gebracht en kennen een vertraagde implementatie. Dit vergroot het risico op het niet tijdig realiseren van de beoogde effecten en het behalen van de financiële doelstellingen uit het maximumscenario. Op dit moment is bijsturing niet noodzakelijk, omdat de verwachting is dat de maatregelen o.a. het versterken van zelf hulp verlenen eind 2026 beter in lijn komen met de doelstellingen.

Legenda: = loopt achter, bijsturing heeft onvoldoende effect; = loopt achter, bijsturing mogelijk; = conform verwachting; = boven verwachting; = neutrale wijziging.

03.02 Iedereen neemt volwaardig deel aan de samenleving

Afkomst, geslacht, milieu, opleiding en inkomen (bij jeugd van ouders), fysieke of verstandelijke beperking, bepalen nog te veel de invulling van talentontwikkeling, opleiding en werk. We maken van gewoon meedoen niet een individueel gevecht, maar een taak die we als samenleving hebben te vervullen. Hierbij letten we op een ondersteunende omgeving, voldoende passende plekken voor onze inwoners om mee te doen al dan niet via een passende plek op de arbeidsmarkt.

Rol gemeente: op basis van vertrouwen investeren in mensen door middel van het beschikbaar stellen van voorzieningen.

Vanuit deze rol hebben we drie speerpunten:

a. Wij willen de maatschappelijke inzet onder onze inwoners vergroten. Participatie, het meedoen en bijdragen aan de maatschappij, vertegenwoordigt voor een persoon allerlei positieve aspecten zoals zingeving, zelfontplooiing, verbondenheid en sociaal contact. Maar participatie heeft in veel gevallen ook expliciete maatschappelijke relevantie en -baten. Bij dit

subdoel ligt de focus op betekenisvolle participatie oftewel maatschappelijke inzet. Dit betreft vormen van actieve participatie die van belang zijn voor het individu, én tot doel hebben anderen te helpen of bij te dragen aan de leefomgeving of maatschappij.

b. Wij willen dat onze inwoners kunnen deelnemen aan de samenleving zonder dat ze daarbij beperkingen ervaren. Inwoners kunnen uiteenlopende uitdagingen ervaren die een hindernis vormen voor de gewenste mate van eigen kracht, zelfredzaamheid en het volwaardig kunnen deelnemen aan het maatschappelijk leven. Beperkingen kunnen op fysiek, psychisch, taalvaardig en/of financieel gebied zijn.

c. We willen dat de inwoners van 70 jaar en ouder in staat zijn thuis te blijven wonen met of zonder ondersteuning. Doel van de Wmo is om mensen zo lang mogelijk zelfstandig te laten wonen en deel te laten nemen aan het dagelijks leven, al dan niet met behulp van voorzieningen uit de Wmo. Dit sluit aan bij de wens van veel ouderen. Het stelt ze in staat om in de eigen vertrouwde omgeving met hun vertrouwde netwerk te blijven. Daarnaast geldt voor veel ouderen dat ze hun lage woonlasten behouden. Er kleven natuurlijk ook nadelen aan langer thuis blijven wonen, de woning moet toekomstbestendig gemaakt worden, sommige ouderen ervaren eenzaamheid en ondersteuning is vaak wenselijk. Het is belangrijk om per individu te blijven kijken naar de afweging tussen de voor- en nadelen.

Acties 2026	
Aantal acties: 4	
01. We voeren de nota "Samen leven, samen zorgen" uit 	
02. We stellen een beleidsnota basisvaardigheden op 	
03. We werken het beleidskader "Migratie & Integratie" uit 	
04. We voeren de Lokale Inclusie Agenda uit 	

Legenda: = loopt achter, bijsturing heeft onvoldoende effect; = loopt achter, bijsturing mogelijk; = conform verwachting; = boven verwachting; = neutrale wijziging.

03.03 Iedereen ontwikkelt zijn talenten (door)

We willen dat al onze inwoners hun talenten kunnen blijven doorontwikkelen, van jong tot oud. Hierbij willen we dat het milieu waarin je opgroeit (gezin, school, vereniging, buurt e.d.) geen rol speelt in de hoeveelheid kansen die je geboden krijgt. Daarbij begint het vanaf jonge leeftijd, waarbij er nauw samengewerkt moet worden met scholen. Maar zien we als gemeente ook een belangrijke rol in het klaarstomen voor de arbeidsmarkt voor al onze inwoners.

Rol gemeente: onze rol begint bij onze jeugd en jongeren. Hierbij sturen we op vroegtijdige preventie. Daarnaast sturen we op schoolgang en handhaven daar op. We zorgen dat er hulp komt voor jongeren met psychische problemen om toch door te kunnen met school en opleiding. We financieren het onderwijs om een breder aanbod te doen en het maatschappelijk middenveld om veel jongeren te bereiken. Verder willen we dat ook als je ouder bent of nieuw bent in Nederland je kansen hebt om je verder door te ontwikkelen. We stimuleren een leven lang onderwijs.

Vanuit deze rol hebben we als speerpunt:

a. Wij willen dat onze inwoners een startkwalificatie hebben. Een schooldiploma vergroot de kans op participatie via betaald werk. Voor een startkwalificatie voor de arbeidsmarkt is een opleiding mbo2, havo-, vwo-, of hoger vereist. De inzet van de gemeente is om te voorkomen dat jongeren afhaken en om hen alsnog een diploma te laten behalen. Daarnaast ben je nooit te oud om te leren en zetten we in op een leven lang leren.

Acties 2026

Aantal acties: 2

01. We voeren de nota Kansrijk Enschede 2023-2033 uit 	
02. We herijken de subsidieverordening Onderwijs- en ontwikkelkansen jongeren 0-27 jaar 2024 	

Legenda: = loopt achter, bijsturing heeft onvoldoende effect; = loopt achter, bijsturing mogelijk; = conform verwachting; = boven verwachting; = neutrale wijziging.

Financiële voortgang

Doelstelling en producten	Status	Afwijking (x1.000 euro)
01. We werken aan bestaanszekerheid		
Algemene bijstand levensonderhoud <i>Verwacht wordt een voordelig resultaat van 2,6 miljoen euro. Dit wordt veroorzaakt door een voordeel op het rijksbudget voor bijstandsuitgaven (BUIG) van 2,3 miljoen euro, een voordeel van 385.000 euro op de uitvoeringskosten en een nadeel van 88.000 euro op de kosten van de BBZ.</i>		2.570
Arbeidsmarktparticipatie		0
Inkomensondersteuning <i>Verwacht wordt een positief resultaat van 817.000 euro. Dit wordt met name veroorzaakt door een voordeel op het budget van bijzondere bijstand voor woninginrichtingen waaronder minder inrichtingskosten voor statushouders (384.000 euro voordeel). Daarnaast een onderbesteding bij bijzondere inkomensvoorziening (240.000 euro voordeel) en collectieve ziektekostenverzekering (193.000 euro voordeel).</i>		817
Ondersteuning centrumtaken (WMO) <i>Verwacht wordt een positief resultaat van 1,6 miljoen euro. Het betreft een voordeel op het deelproduct Beschermd wonen van het aandeel van de gemeente Enschede. Het totale voordeel voor het hele verzorgingsgebied bij Beschermd wonen bedraagt 13,4 miljoen euro. Het rijksbudget is hoger dan de verstrekte subsidies voor woonvoorzieningen.</i>		1.599
Opvang Ontheemden <i>Verwacht wordt een voordelig resultaat van 1,8 miljoen euro. Vanuit de SPUK worden normvergoedingen ontvangen voor kosten voor de Opvang van Ontheemden. In de praktijk vallen met name de huisvestingskosten lager uit dan het ontvangen normbedrag voor huisvesting.</i>		1.806
Schuldhulpverlening <i>Verwacht wordt een voordelig resultaat van 428.000 euro. Dit wordt veroorzaakt door:</i> - hogere lasten voor schuldhulpverlening via ROZ (35.000 euro nadeel); - minder uitgaven voor dienstverlening aan de SON (252.000 euro voordeel) Hierin ook een vrijval van de weerstandsreserve; - Lagere verstrekking formulierenadviespunt en aan armoedebeleid RMI (80.000 euro voordeel); - minder uitgaven middelen vroegsignalering (80.000 euro voordeel); - onderbesteding overige budgetten (51.000 euro voordeel).		428
Sociale Werkvoorziening en Nieuw Beschut <i>Verwacht wordt een voordelig resultaat van 296.000 euro, in de Kadernota van de SW is dit voordelige resultaat geprognoseerd. Het is de verwachting dat we hier dit jaar ook op zullen uitkomen.</i>		296

02. We maken gezond leven makkelijker		
Algemene Maatschappelijke Voorzieningen		0
Sport en Gezondheid <i>Verwacht wordt een voordelig resultaat van ongeveer 425.000 euro welke bestaat uit voordelige resultaten op Sport (239.000 euro voordeel), Gezondheid (145.000 euro voordeel) en apparaatskosten (41.000 euro voordeel). Het resultaat op Sport wordt hoofdzakelijk verklaard door:</i> - een voordeel van 129.000 euro op de ijsbaan doordat de exploitant lager heeft ingeschreven op de aanbesteding dan beschikbaar is in de begroting; - een voordeel van 180.000 euro voor energie compensatie Sportaal die is terugbetaald; - een nadeel van 68.000 euro voor meerkosten procesbegeleiding voor de clustering sportparken. <i>Het resultaat op Gezondheid wordt verklaard door:</i> - een voordeel van 100.000 euro als gevolg van de resultaatsbestemming jaarrekening 2025 SamenTwente welke wordt betaald aan de gemeente; - een voordeel van 80.000 euro door vrijval binnen de Preventieakkoord middelen; - een nadeel van 35.000 euro op budget SamenTwente door een knelpunt op HR21.		425
03. We vergroten de kansengelijkheid		
Jeugdhulp <i>Verwacht wordt een nadelig resultaat van 6,5 miljoen euro. Het geprognosticeerde tekort op Jeugdhulp bestaat uit een aantal effecten:</i> • De niet gedekte tariefstijgingen in 2026 (3,0 miljoen euro nadeel); • Nagekomen verplichtingen uit 2025 (500.000 euro nadeel); • De doorwerking van autonome groei uit 2025 (2,1 miljoen euro nadeel); • Een dalend volume-effect van 1,6% (2,0 miljoen euro voordeel); • Het saldo van enerzijds een taakstelling (4,4 miljoen euro nadeel) en anderzijds de nog niet volledige benutting van investeringen (700.000 euro voordeel) op de strategie Onze Jeugd Onze Zorg; • Een resterend effect in 2026 (800.000 euro voordeel) als gevolg van een lagere gemiddelde zorginzet.		- 6.557
Ondersteuning lokaal (WMO) <i>Verwacht wordt een voordelig resultaat van 500.000 euro. Het geprognosticeerde voordeel op Ondersteuning Lokaal (Wmo) bestaat uit een aantal effecten:</i> • De niet gedekte tariefstijgingen in 2026 (3,2 miljoen euro nadeel); • De per saldo positieve doorwerking vanuit 2025 (600.000 euro voordeel) vanwege achterblijvende volumegroei; • De positieve ontwikkeling in 2026 op volumegroei door extra budget en stabilisatie van de groei door maatregelen vanuit SLSZ (1,0 miljoen euro voordeel); • Lagere kosten voor PGB en algemene voorzieningen (700.000 euro voordeel); • Een onderbesteding op investeringen voor de maatregelen van Samen Leven Samen Zorgen (1,5 miljoen euro voordeel); • Het resterende effect in 2026 van taakstelling en overige effecten (100.000 euro nadeel).		500
Ondersteuning wijkteams		0
Onderwijs <i>Verwacht wordt een positief resultaat van 303.000 euro. Dit wordt met name veroorzaakt door een onderbesteding op:</i> - Lokaal Educatieve Agenda (133.000 euro voordeel); enerzijds door met name terugvordering van verleende subsidies over 2025 en anderzijds door een hoger beroep op kinderopvang obv sociaal medische indicatie; - OAB (97.000 euro voordeel); door lagere uitgaven op peuterspeelzaalwerk - leerplicht RMC/VSV (221.000 euro voordeel); met name als gevolg van extra rijksmiddelen waardoor er een lagere afroep is op algemene middelen.		303

Daarnaast wordt er een overbesteding verwacht bij leerlingenvervoer in verband met een hogere indexatie dan begroot en extra ritbewegingen (148.000 euro nadeel).

Totaal - Vitaal en Sociaal

2.187

Legenda: ▼ = tegenvaller; ■ = risico; ● = conform begroting; ★ = meevaller; ○ = neutrale wijziging

Wij stellen voor:

Om het budget van 54.117 euro voor de subsidie NuTwente structureel terug te voegen aan het budget Opvang Ontheemden, aangezien de subsidie is beëindigd. (BP-VS-01).

Wij stellen voor:

Om de lasten en baten bij het product Onderwijs – onderdeel Leerplicht RMC/VSV - incidenteel voor 2026 te verhogen met 104.513 euro ten behoeve van formatie voor vroegtijdig schoolverlaters en het doorstroompunt. De dekking volgt voor 50% uit Twentse Belofte en 50% uit het doorstroompunt. (BP-VS-02).

Wij stellen voor:

Om de lasten en baten bij het product Onderwijs – onderdeel Leerplicht RMC/VSV - incidenteel voor 2026 te verhogen met 2.034.939 euro voor de bekostiging van VSO/PRO projecten bij scholen. Bekostiging vindt plaats vanuit de reserve Onderwijs, die voor dit onderdeel in voorgaande jaren is gevuld vanuit ESF-subsidies. (BP-VS-03).

Wij stellen voor:

Om de subsidie voor het Diaconaal Platform Enschede ter bekostiging van het Formulieren adviespunt in 2026 met ingang van 2026 met 105.162 euro te verlagen. Mutatie betreft een aanpassing van de subsidiestaat, de dienstverlening door DPE worden met inkoop gefinancierd. (BP-VS-04).

Wij stellen voor:

Om de lasten en baten bij het product Sport en Gezondheid incidenteel voor 2026 te verhogen met een bedrag van 1.065.554,06 euro ten behoeve van de begrotingssubsidie SPUK stimulering sport 2026 voor Sportaal. Hier staan baten van het Rijk tegenover. (BP-VS-05).

Wij stellen voor:

Om de lasten en baten bij het product Onderwijs – onderdeel Leerplicht RMC/VSV - incidenteel voor 2026 te verhogen met 50.000 euro voor de bekostiging van de Thuiszitterstafel. Bekostiging vindt plaats vanuit de reserve Onderwijs, deze middelen zijn in de afgelopen jaren gevoed vanuit terugbetaalde vergoedingen voor RMC (tegenwoordig DSP) en VSV-middelen. (BP-VS-06).

Wij stellen voor:

Om binnen het product Algemene Maatschappelijke Voorzieningen de volgende gesubsidieerde instellingen de subsidie te wijzigen te weten: Vier het leven, Stichting Seniorenplatform Enschede en Stichting Open Ouderenwerk Boekelo met ieder 64 euro. Dit betreft de onterecht niet meegenomen structurele indexatie vanaf 2026. Het subsidiebudget van de niet meer actieve instelling LOGE ad 3.820 euro en het jaarlijks overschot op instelling MEEReizen ad 3.132 euro toe te voegen het budget wijkwelzijn ten behoeve van het tekort op het budget van Inclusio. Het subsidiebudget van de instelling Zorgbelang OV om te zetten in verband met wijziging van subsidie naar inkoop ad 6.428 euro. (BP-VS-07).

Wij stellen voor:

Om binnen het product Jeugdhulp de subsidie Kracht van Verenigingen voor Avanti met 49.971 euro te verhogen. En daarnaast stellen we voor om 192.574 euro van de subsidie van Kracht van Verenigingen onder te brengen bij stichting Samen Zuid. (BP-VS-08).

Wij stellen voor:

Om de bij de meicirculaire 2026 ontvangen middelen voor DU IBO Problematische Schulden (Vroegsignalering) ad 310.000 euro toe te voegen aan de reserve Vroegsignalering.

1.2 Duurzaam wonen, leven en werken

01. Enschede is klimaatneutraal

Enschede wil een aantrekkelijke en leefbare gemeente zijn voor iedereen die er woont, werkt of op bezoek komt. Nu en in de toekomst. Daarom maken we ons sterk voor maatregelen die de opwarming van de aarde beperken. Hiervoor stappen we over van fossiele brandstoffen (zoals aardgas of-, steenkool) naar duurzame energie (zoals zonenergie-, of, windenergie). Ons doel is het aandeel duurzame energie tot 2030 met minimaal 8% te verhogen. In 2050 is de CO2 uitstoot teruggebracht naar nul en zijn woningen en bedrijven van het aardgas af.

01.01 We verlagen de CO2 uitstoot onder andere door energiebesparing en opwek van hernieuwbare energie

Om Enschede klimaatneutraal te maken, werken we aan verduurzaming van industrie & bedrijvigheid, elektriciteit, mobiliteit, landbouw en landgebruik, innovatie, streven we naar klimaatneutraal gemeentelijk vastgoed in 2040 en zetten we in op energiebesparing bij of vervanging van schoolgebouwen.

Acties 2026	
Aantal acties: 6	
01. We ondersteunen bij energiebesparende maatregelen en verkleinen van energiearmoede 	
02. We ronden de Pilot Hogeland-Noord /evaluatie Renovatiedeel (ontzorgingsaanpak particuliere eigenaren) af 	
03. We maken een ontzorgingsaanpak inzake verduurzaming particuliere woningen in Wesselerbrink Noord/Oost <i>De voortgang blijft achter doordat er meer onderzoek en overleg nodig is met bewoners/Woonplaats en Ennatuurlijk over de huidige en toekomstig gewenste situatie rondom het warmtenet in de wijk. Hierbij rekening houdend met de veranderende positie van de gemeente in het kader van de nieuwe Wet Collectieve Warmte. Daarnaast vergt de aannemersselectie door De Woonplaats meer tijd. De gemeente zal op die samenwerking aanhaken.</i>	
04. We voeren het Actieprogramma Netcongestie uit en blijven deze versterken 	
05. We passen de beleidsregels zon aan 	
06. We maken een energiesysteemvisie – inclusief energieopslag <i>Deze actie loopt vertraging op doordat het nieuwe college eerst de uitgangspunten vaststelt.</i>	

Hierdoor wordt de visie niet meer in 2026 aan de raad aangeboden.
Om voortgang te behouden worden de beleidsregels voor elektriciteitsopslag nog in 2026 aan de raad voorgelegd.

Legenda: ▼ = loopt achter, bijsturing heeft onvoldoende effect; ■ = loopt achter, bijsturing mogelijk; ● = conform verwachting; ★ = boven verwachting; ○ = neutrale wijziging.

01.02 We verminderen aardgasgebruik door woningen en bedrijven aardgasvrij te maken.

Om Enschede klimaatneutraal te maken, werken we aan verduurzaming van de gebouwde omgeving via de warmtetransitie.

Acties 2026

Aantal acties: 3

01. We stellen het warmteprogramma vast ⓘ	●
02. We onderzoeken de mogelijkheid voor een regionaal warmtebedrijf ⓘ	●
03. We stellen een businesscase warmtenet op voor de wijk Twekkelerveld ⓘ <i>De businesscase is gedeeltelijk uitgewerkt maar vergt een verdiepingsslag. Deze verdiepingsslag (met bijbehorende inzet van mensen en middelen) is financieel en juridisch complex gezien de veranderende posities van gemeente en Ennatuurlijk i.v.m. de invoering van de Wet Collectieve Warmte. Er is gekozen om deze verdiepingsslag nu gezamenlijk verder vorm te geven binnen de samenwerking rondom de verkenning naar een Regionaal Warmtebedrijf. Hierbij worden verschillende projecten in Hengelo, Borne en Enschede verder verkend, waaronder nu ook de businesscase Twekkelerveld. De voortgang van deze businesscase is daardoor afhankelijk van de verdere ontwikkeling binnen het Regionaal Warmtebedrijf Twente (RWBT).</i>	▼

Legenda: ▼ = loopt achter, bijsturing heeft onvoldoende effect; ■ = loopt achter, bijsturing mogelijk; ● = conform verwachting; ★ = boven verwachting; ○ = neutrale wijziging.

02. Enschede is klimaatbestendig en waterrobuust ingericht

We willen een veilige, gezonde en aantrekkelijke leefomgeving voor mensen, dieren en planten. In 2050 is Enschede klimaatbestendig en waterrobuust ingericht. Enschede is hierdoor bestand tegen de gevolgen van weersextremen zoals hevige neerslag, droogte en hitte(golven).

02.01 We passen de omgeving aan op de klimaatverandering

Om dit te bereiken willen we meer aansluiten bij natuurlijke systemen, gaan we groen-blauwe structuren terugbrengen en aanleggen en vergroten we de waterbergingscapaciteit o.a. door het benutten van de sponswerking van de bodem.

Acties 2026

Aantal acties: 3

01. We maken een herinrichtingsplan voor het Van Heekplein ⓘ	●
02. We voeren versneld maatregelen uit inzake wateroverlast Pathmos en Stadsveld ⓘ	●
03. We voeren versneld maatregelen uit op diverse locaties waar 21 juli 2024 wateroverlast is geweest in woningen ⓘ	●

Legenda: ▼ = loopt achter, bijsturing heeft onvoldoende effect; ■ = loopt achter, bijsturing mogelijk; ● = conform verwachting; ★ = boven verwachting; ○ = neutrale wijziging.

03. Enschede is groen en biodivers

We moeten Enschede verder vergroenen en biodiverser maken om Enschede aantrekkelijk, gezond en leefbaar te houden naar de toekomst toe. Dit om ook de balans te houden met de versterking en verdichting van Enschede vanuit bijvoorbeeld de woon-, energietransitie, mobiliteits- en werklocatie opgaven. Dit doen we vanuit de ambitie: Enschede één groot groen park. Waarbij het prachtige groene landelijke gebied via unieke groene invalswegen, wiggan, (stads)parken, groene wijken en dorpen en een vergroende singel naadloos overgaat in een sterk vergroend centrum. Een groen park dat ruimte biedt aan mens, plant en dier. We streven daarbij naar een meer natuurlijk evenwicht, waarin plagen als de eikenprocessierups of invasieve dier- en plantsoorten minder kans krijgen.

03.01 Samen zorgen we voor een groene omgeving met meer planten en dieren

We gaan hier aan werken via drie lijnen: Beter zorgen voor het bestaande groen (beschermen), het verbeteren van de inrichting van het groen (benutten) en meer groen toevoegen aan Enschede bij elke nieuwbouw- en herinrichtingproject (bouwen).

Acties 2026	
Aantal acties: 4	
01. We actualiseren de Gids Buitenkans ⓘ <i>We stemmen in regionaal verband regels en mogelijkheden af met buurgemeenten en ontwikkelen waar mogelijk gezamenlijk beleid. Deze regionale aanpak is mede ingegeven doordat hiervoor provinciale subsidie beschikbaar is. Dit leidt tot vertraging. Het is onzeker of de geactualiseerde Gids Buitenkans in 2026 aan de raad kan worden aangeboden.</i>	■
02. We maken een beleidsplan “Kaders voor het beheer, onderhoud en de biodiversiteit openbaar groen” (2027-2030) ⓘ	●
03. We maken een visie op de stadsparken ⓘ	●
04. We maken een masterplan ontwerp voor het Volkspark ⓘ	●

Legenda: ▼ = loopt achter, bijsturing heeft onvoldoende effect; ■ = loopt achter, bijsturing mogelijk; ● = conform verwachting; ▲ = boven verwachting; ○ = neutrale wijziging.

04. Enschede is circulair

In 2050 heeft Nederland een volledig circulaire economie. Dit betekent dat we zuiniger en slimmer om moeten gaan met grondstoffen.

04.01 We hergebruiken producten en materialen zodat grondstoffen hun waarde behouden

In Enschede richten we ons op vier gebieden: ondernemers moeten meer circulair ondernemen, afval wordt grondstof, ondernemers en kennisinstellingen werken samen op circulaire economie en onze gemeentelijke inkoop is circulair

Acties 2026	
Aantal acties: 0	

Legenda: ▼ = loopt achter, bijsturing heeft onvoldoende effect; ■ = loopt achter, bijsturing mogelijk; ● = conform verwachting; ▲ = boven verwachting; ○ = neutrale wijziging.

05. Enschede heeft veel baankansen

We willen Enschede economisch versterken. In regionaal verband steunen wij de Agenda van Twente. Op deze manier kunnen we kwalitatief groeien, baankansen bieden voor iedereen en daardoor ook sociale problemen beter het hoofd bieden. Eerste prioriteit om dit voor elkaar te

krijgen is het vergroten van de bereikbaarheid van banen. Dit doen we op verschillende manieren: kortere reistijden naar aanliggende gebieden met banen, een betere interne bereikbaarheid, een sterkere verwevenheid/relatie met naastliggende economische centra (ook over de grens) en meer banen in de stad zelf.

05.01 Enschede/Twente is meer verbonden met aanliggende economische centra (agglomeratiekracht)

Het beter verbinden van Enschede met aanliggende economische centra (Zwolle en Munster) is van belang om de euregionale agglomeratiekracht te versterken. Er komen meer banen beschikbaar binnen een redelijke reisafstand. Hierdoor kunnen meer mensen aan het werk en kan hier opgeleid talent in Enschede blijven wonen en elders werken. Van met name HBO- en universitair opgeleide mensen is bekend dat die verder willen reizen voor hun werk. Voor dit alles hebben we een betere externe bereikbaarheid (lobby op kortere reistijden), een betere interne bereikbaarheid (denk hierbij bijvoorbeeld aan een zo kort mogelijk voor- en natransport naar de OV knooppunten en werklocaties) en een verdere verweving van kennis en bedrijven met onze bureaus in Duitsland nodig (vergroting van het daily urban system).

Acties 2026	
Aantal acties: 1	
01. We liquideren de Gemeenschappelijke Regeling Regionaal Bedrijventerrein Twente 	

Legenda: = loopt achter, bijsturing heeft onvoldoende effect; = loopt achter, bijsturing mogelijk; = conform verwachting; = boven verwachting; = neutrale wijziging.

05.02 In Enschede groeien de banen op de toplocaties

Op de toplocaties Kennispark, binnenstad/stadscampus en Technology Base faciliteren wij de vestiging van bedrijven en de groei van banen. In de binnenstad groeien de banen in met name de horeca en detailhandel. De stadscampus, Kennispark en Technology Base gaan zorgen voor een internationaal aantrekkelijk profiel van onze stad en regio, een meer diverse economie, bieden een nieuwe inspirerende werkomgeving en dragen daarmee ook bij aan het aantrekken en vasthouden van talent.

Acties 2026	
Aantal acties: 2	
01. We implementeren de uitkomsten van het proces van concessieverlening voor de exploitatie van Twente Airport 	
02. We maken een plan voor het fietsparkeren in de binnenstad 	

Legenda: = loopt achter, bijsturing heeft onvoldoende effect; = loopt achter, bijsturing mogelijk; = conform verwachting; = boven verwachting; = neutrale wijziging.

05.03 In Enschede kunnen bestaande en nieuwe bedrijven verantwoord/duurzaam/groen groeien en innoveren

De basis van onze economie zijn onze bestaande bedrijven. Voor alle bestaande en nieuwe bedrijven bieden we een goede dienstverlening, zorgen we voor ruimte om te ondernemen, digitale bereikbaarheid, bieden we ondersteuning van netwerken voor starters, start ups en scale ups en innovatie (Novel-T), bevorderen we internationalisering, hebben we aandacht voor het arbeidsmarktbeleid en voor een aantrekkelijke werkomgeving. Met het oog op de brede welvaart is de groei van bedrijven “verantwoord/groen” en gaat niet ten koste van mens of planeet.

Acties 2026

Aantal acties: 2

01. We ontwikkelen een visie op arbeidsmigratie ⓘ	
<i>Om te komen tot een gedegen en integrale visie, waarbij zowel het sociaal als fysiek domein input levert, is meer tijd nodig dan vooraf voorzien.</i>	■
02. We stellen een omgevingsplan voor de Vredestein-locatie op ⓘ	●

Legenda: ▼ = loopt achter, bijsturing heeft onvoldoende effect; ■ = loopt achter, bijsturing mogelijk; ● = conform verwachting; ▲ = boven verwachting; ○ = neutrale wijziging.

06. Talent wordt aangetrokken, vastgehouden en ontwikkeld

De beroepsbevolking in Enschede en Twente gaat dalen in de komende decennia. Dit kan er toe leiden dat bedrijven op de langere termijn gaan verplaatsen naar gebieden met meer potentiële werknemers. Daarom moet Enschede kwalitatief groeien om veerkrachtig te blijven als stad.

Over 10 jaar is het inwonertal gegroeid naar 170.000 inwoners. Al het talent is belangrijk voor de Enschedese/Twentse economie, maar vraagt om verschillende aanpakken. Het praktisch geschoold talent werkt veelal op de plek waar ze wonen en daarom koesteren we deze grote, waardevolle groep en zetten we in op ontwikkeling van deze groep. Het werken aan dit deel van de opgave hangt heel erg samen met het arbeidsmarktbeleid vanuit de opgave “inclusief Enschede”.

Voor de theoretisch geschoolden is de aanpak meer gericht op het aantrekken en vasthouden. We zien dat deze groep flexibeler is in het bepalen van hun woon- en werkplek. Bijvoorbeeld jongeren trekken wel naar Enschede om hier te studeren, maar verhuizen daarna naar een grotere stad. De bereikbaarheid van banen speelt hierbij een grote rol. Vandaar dat er inzetten op meer baankansen in onze stad/regio en aantrekkelijke en diverse voorzieningen.

06.01 De stedelijke voorzieningen zijn divers en attractief voor inwoners en bezoekers (nationaal en internationaal)

Een aantrekkelijke stad heeft een bruisende binnenstad, goede culturele voorzieningen, evenementen en voorzieningen. De stad is verrassend en heeft mogelijkheden voor creatieve broedplaatsen.

Acties 2026

Aantal acties: 7

01. We maken een ontwikkelperspectief Spoorzone Hengelo – Enschede ⓘ	
<i>Gelet op de collegeveranderingen is de keuze om meer tijd te besteden aan gesprekken op bestuurlijk niveau voordat we het voorstel aan de gemeenteraden voorleggen.</i>	▼
02. We nemen met het recreatieschap Twente een besluit over aanpassing van de financieringssystematiek ⓘ	▼
<i>Er is meer bestuurlijke afstemming nodig dan vooraf voorzien. Hierdoor wordt het definitieve besluit naar verwachting niet in 2026 genomen en verschuift dit naar 2027.</i>	
03. We stellen in samenwerking met het Rijk en de Regio de ROS op ⓘ	●
04. We actualiseren het amateurkunstbeleid ⓘ	●
05. We besluiten over de culturele invulling van het Warenhuis ⓘ	●
06. We bereiden ons voor op de wettelijke zorgplicht voor de bibliotheekvoorziening ⓘ	●
07. We besluiten over de verbouwing van het Muziekkwartier ⓘ	●

Legenda: ▼ = loopt achter, bijsturing heeft onvoldoende effect; ■ = loopt achter, bijsturing mogelijk; ● = conform verwachting; ★ = boven verwachting; ○ = neutrale wijziging.

06.02 De nieuwe woonmilieus zijn attractief, betaalbaar en toekomstbestendig

Dit subdoel betreft de nieuwbouwopgave van onze stad. Deze nieuwbouwopgave is gericht op dat wat we bouwen past bij de mensen die er gaan wonen. Daarbij zoeken we expliciet naar de balans tussen de bestaande behoefte aan betaalbare en bereikbare woningen voor Enschedeërs en woningen voor de nieuwe inwoners die we welkom heten in onze stad. We willen hiermee de opgaves omtrent doorstroom, het vasthouden van talent en de woonzorgvraag oplossen. Voldoende en bereikbare betaalbare woningen is een uitgangspunt, waarbij de nieuwe richtlijnen van het Ministerie van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening én de analyse van de woonbehoefte, demografie en het inkomen in Enschede leidend zijn voor het woningbouwvraagstuk. We willen passende woningen bieden voor net afgestudeerden van alle niveaus, expats en gezinnen. Als grootste stad van het oosten bieden wij een grootstedelijk woonmilieu dat passend is voor alle inkomensgroepen.

Acties 2026	
Aantal acties: 3	
01. We maken een Ontwikkelperspectief voor Horstmanpark ⓘ <i>De voortgang van fysieke projecten en ontwikkelingen zijn deels afhankelijk van externe factoren waar de gemeente geen invloed op heeft, zoals bijvoorbeeld netcongestie. Daarnaast kan een dergelijk onderwerp ook onvoorzien gemeentelijke capaciteit vragen waardoor projecten vertragen.</i>	■
02. We maken een ruimtelijk programma Noord Oost Glanerbrug ⓘ <i>De voortgang van fysieke projecten en ontwikkelingen zijn deels afhankelijk van externe factoren waar de gemeente geen invloed op heeft, zoals bijvoorbeeld netcongestie. Daarnaast kan een dergelijk onderwerp ook onvoorzien gemeentelijke capaciteit vragen waardoor projecten vertragen.</i>	■
03. We maken een Visie Pathmos ⓘ	●

Legenda: ▼ = loopt achter, bijsturing heeft onvoldoende effect; ■ = loopt achter, bijsturing mogelijk; ● = conform verwachting; ★ = boven verwachting; ○ = neutrale wijziging.

06.03 Talent weet waarom Enschede aantrekkelijk is om te wonen, leven en te werken

Om onze stad neer te zetten als aantrekkelijk voor talent is veel inzet nodig op positionering en profilering. Het gaat hierbij om marketing voor nieuwkomers, maar ook voor blijvers. We sluiten hierbij aan op de citymarketing: technologie, innovatie en creativiteit. Hiernaast willen we ook een welcoming city zijn voor de toenemende stroom van buitenlandse studenten en kenniswerkers. De profilering wordt verbonden met de maatschappelijke opgaven. Verder werken we samen met de kennisinstellingen en Twenteboard om samen de talentopgave vorm te geven. Als we dit alles goed doen, houden we meer HBO en universitaire opgeleiden vast in onze stad en blijft onze beroepsbevolking op peil.

Acties 2026
Aantal acties: 0

Legenda: ▼ = loopt achter, bijsturing heeft onvoldoende effect; ■ = loopt achter, bijsturing mogelijk; ● = conform verwachting; ★ = boven verwachting; ○ = neutrale wijziging.

07. In Enschede kun je prettig en gezond wonen en leven

De opgave "aantrekkelijke stad" gaat naast nieuwe ontwikkelingen (vooral zichtbaar bij baankansen en talent) ook over de bestaande stad. De accenten komen daarbij vooral te

liggen op gebiedsgericht werken en een vitale en leefbare stad. Aandacht voor de bestaande woningvoorraad, gezondheid, veiligheid en interne bereikbaarheid zijn onderdeel van dit doel.

07.01 Wijken en buurten zijn veilig, gezond en leefbaar

Dit subdoel gaat over de leefomgeving, leefkwaliteit, de bestaande woningvoorraad, samenwerking met de corporaties, herstructurering, vergunningen, gebiedsgericht werken, geluid, schone lucht, handhaving en een inrichting van de openbare ruimte die bijdraagt aan een veilig gevoel.

Acties 2026	
Aantal acties: 10	
01. We maken een regionale urgentieverordening ⓘ <i>De verordening ligt grotendeels op schema, maar tussen collegevaststelling en raadsbehandeling vindt een provinciale adviesprocedure plaats. Daardoor wordt behandeling in de raad later in 2027 verwacht.</i>	▼
02. We evalueren de opkoopbescherming ⓘ	●
03. We ontwikkelen een gebiedsgerichte wijkaanpak voor de Hanenberglanden ⓘ	●
04. We ontwikkelen een gebiedsgerichte wijkaanpak voor Wesselerbrink Noord-Oost ⓘ	●
05. We ontwikkelen een gebiedsgerichte wijkaanpak voor Tweekelerveld: verdieping wijkplan ⓘ	●
06. We ontwikkelen een gebiedsgerichte wijkaanpak Tweekelerveld: aanpak leefbaarheid Volkshuisvestingsfonds ⓘ	●
07. We ontwikkelen een gebiedsgerichte wijkaanpak Tweekelerveld: wijziging Omgevingsplan (realisatie Huis van de wijk) ⓘ <i>De voortgang van het Omgevingsplan blijft achter, omdat dit plan onderdeel is van het integrale project Sterrenpark. De vertraging wordt veroorzaakt door nog lopende afspraken met de woningbouwcorporatie over de nieuwbouw en aanvullend onderzoek naar de invulling van de maatschappelijke functies van het Huis van de Wijk. De verwachting is dat we na de zomer kunnen starten met het Omgevingsplan en dat dit het eind van het jaar gereed is om in procedure te gaan.</i>	■
08. We werken aan de transitie van het Omgevingsplan ⓘ	●
09. Actualisatie Verordening Onderwijshuisvesting ⓘ	●
10. We actualiseren het Vastgoedbeleid ⓘ	●

Legenda: ▼ = loopt achter, bijsturing heeft onvoldoende effect; ■ = loopt achter, bijsturing mogelijk; ● = conform verwachting; ● = boven verwachting; ○ = neutrale wijziging.

07.02 Enschede heeft een goede interne bereikbaarheid

We werken aan een leefbare, aantrekkelijke en bereikbare stad. Onder dit subdoel vallen maatregelen voor een goede verkeersafwikkeling in de stad en de dorpen en verkeersveiligheid.

Acties 2026	
Aantal acties: 4	
01. We gaan een Mobiliteitsagenda/SUMP Enschede opstellen ⓘ	●
02. We actualiseren het beleidsplan 'Openbare Verlichting' ⓘ <i>We stellen dit jaar geen nieuw beleidsplan op. Op 8 december 2025 stelde de gemeenteraad namelijk de nieuwe 'Financiële Verordening gemeente Enschede 2025' vast. In deze verordening is de doorlooptermijn voor beleidsplannen kapitaalgoederen, zoals het beleidsplan openbare verlichting verruimt van 4 naar 6 jaar. Daarnaast voldoet het huidige</i>	○

beleidsplan nog in de praktijk. We zien daarom nu geen noodzaak nieuw beleid op te stellen.	
03. We actualiseren het reclamebeleid ⓘ	●
04. We actualiseren het beleid rond grondgebruik openbare ruimte ⓘ	●

Legenda: ▼ = loopt achter, bijsturing heeft onvoldoende effect; ■ = loopt achter, bijsturing mogelijk; ● = conform verwachting; ▲ = boven verwachting; ○ = neutrale wijziging.

Financiële voortgang

Doelstelling en producten	Status	Afwijking (x1.000 euro)
01. Enschede is klimaatneutraal		
Duurzaamheid	●	0
02. Enschede is klimaatbestendig en waterrobuust ingericht		
03. Enschede is groen en biodivers		
04. Enschede is circulair		
05. Enschede heeft veel baankansen		
Dienstverlening aan ondernemers	●	0
Verkeersinfrastructuur en beleid	■	-50
<i>De begrote opbrengst parkeren FC Twente is niet haalbaar.</i>		
Versterken economische structuur	▼	-82
06. Talent wordt aangetrokken, vastgehouden en ontwikkeld		
Bestemmen, Vergunnen, Toezicht en Handhaving	▼	-
<i>De overschrijding op de lasten binnen het programma Ruimtelijke Plannen (180.000 euro nadeel) wordt voornamelijk veroorzaakt door vervangingen als gevolg van langdurige ziekte, waarbij een deel van deze vervanging verband houdt met erfgoed advisering. Daarnaast leidt de actualisatie van HR21 tot een hogere inschaling van één functiegroep. De lasten 2026 voor de kruising VTE op Technology Base Twente worden volledig vergoed en afgerond in 2026.</i>		1.050
<i>De hogere lasten (1.000.000 euro) komen door duurdere inhuur bij vergunningen (AD-taken en leges), meer kosten voor bezwaar en beroep via externe bureaus, en niet-verrekenbare personeelslasten voor AD taken. Als gevolg van de Omgevingswet en de wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) is sprake van een structureel tekort in de algemene middelen van Vergunnen. Voor dit structureel tekort is in de Financiële foto 2026 dan ook een knelpunt opgevoerd.</i>		
<i>De lagere lasten (430.000 euro) bij Handhaving Openbare Ruimte zijn het gevolg van de relatief jonge leeftijd van medewerkers, waardoor de personeelskosten lager uitvallen dan begroot. Daarnaast ontvangen we de subsidie Preventie met Gedrag voor de jeugdboa's.</i>		
<i>Met inwerkingtreding van de Omgevingswet zijn producten en diensten die we van de Omgevingsdienst Twente (ODT) vragen veranderd en zijn nieuwe taken toegevoegd. De</i>		

inzet op taken door de ODT is in het eerste kwartaal al fors hoger dan op basis van het uitvoeringsprogramma 2026 is begroot (350.000 euro nadeel). Daarnaast zijn de ontvangsten dwangsommen hoger dan begroot (50.000 euro voordeel).				
Cultuur, Evenementen en Citymarketing	●			0
Grondbedrijf	●			0
Locatieontwikkeling Het nadeel van 500.000 euro op het resultaat wordt met name veroorzaakt door 600.000 euro hogere plankosten voor de omvangrijke nieuwe initiatieven, vooral als gevolg van de ambities die er zijn op het gebied van wonen, leefbaarheid en economie. Het betreft hier een structureel tekort waarvoor in de Financiële foto 2026 dan ook een knelpunt opgevoerd is. Daarnaast is er sprake van lagere kapitaalslasten (100.000 euro) als gevolg van vertraging in de uitvoering.	▼			-500
Parkeerbeheer	●			0
Stedelijke ontwikkeling	●			0
07. In Enschede kun je prettig en gezond wonen en leven				
Afvalstoffen	●			0
Begraafplaatsen	●			0
Beheer en Onderhoud Openbare Ruimte Op basis van de huidige inzichten verwachten wij een tekort van circa 2 mln. euro op het beheer en onderhoud wegen en infrastructurele kunstwerken. Dit tekort is het gevolg van een combinatie van factoren: - De afgelopen winter was relatief streng, waardoor intensief is gestrooid. De combinatie van zout en lage temperaturen heeft een versnelde aantasting van asfalt veroorzaakt. Dit heeft op meerdere plekken geleid tot het ontstaan van gaten of slechte plekken in het wegdek. Om de verkeersveiligheid te waarborgen is het noodzakelijk om op meerdere locaties versneld asfaltonderhoud uit te voeren. Dit onderhoud is niet uitstelbaar zonder risico op onveilige situaties en aanzienlijk hogere kosten op langere termijn (doordat dan groter onderhoud dan enkel het vervangen van de deklaag benodigd is). - Daarnaast zien wij dat de kosten voor met name materialen (o.a. asfalt) ook dit jaar fors zijn gestegen, waardoor de geplande werkzaamheden ook niet binnen het beschikbare budget kunnen worden uitgevoerd. Onderhoud en aanpassingen aan alle marktkasten (Van Heekplein, Boekelo, Lonneker en Glanerbrug) is nodig om de installaties te vernieuwen, zodat we de veiligheid kunnen borgen en met een geautomatiseerd betaalsysteem de administratiekosten te verlagen en de kosten eerlijker te verrekenen. Dit resulteert in een tekort van 110.000 euro. Overschrijding bij het klachtenbestek vanuit Onderhoud Enschede leidt tot een tekort van 225.000 euro. Er worden meer meldingen gedaan over verhardingen en zwerfvuil. De recente stormschade in Glanerbrug zal voor de gemeente een lastenoverschrijding met zich meebrengen, waarvan de exacte omvang nu nog niet voldoende in beeld is.	▼			- 2.335
Riolering	●			0
Totaal - Duurzaam wonen, leven werken				-4.017

Legenda: ▼ = tegenvaller; ■ = risico; ● = conform begroting; ★ = meevaller; ○ = neutrale wijziging

(BP-DWLW-01) Stadserfafsluiting overheveling en bijstelling lasten en baten. Wij stellen voor:

om zowel de lasten als de baten die betrekking hebben op de stadserfafsluiting over te hevelen van het product Beheer en Onderhoud Openbare Ruimte naar het product BVTH (Vergunnen). De structurele lasten bedragen 153.805 euro en de structurele baten 36.131 euro. Daarnaast stellen we voor om de lasten en baten structureel te verhogen met 32.248 euro, op basis van een

geactualiseerde en realistische inschatting van de te verwachten opbrengsten en kosten (onder meer software en KCC).

(BP-DWLW-02) Subsidie Landschapsfonds. Wij stellen voor:

om het subsidiebudget voor de Stichting Landschapsfonds Enschede incidenteel met 28.316 euro te verhogen in 2026. De wijziging wordt gedekt binnen het product Stedelijke ontwikkeling.

(BP-DWLW-03) Subsidie Stawel. Wij stellen voor:

om het subsidiebudget voor de Stichting Stawel incidenteel met 50.000 euro te verhogen in 2026. De wijziging wordt gedekt binnen het product Stedelijke ontwikkeling.

(BP-DWLW-04) Werkprogramma Bodem en Ondergrond. Wij stellen voor:

om de door de raad beschikbaar gehouden middelen, in de reserve nog uit te voeren werkzaamheden van het Werkprogramma Bodem en Ondergrond 2022-2026 in te zetten voor de lopende zaken vanuit het Werkprogramma aan de bodem- en ondergrondtaken gerelateerde uitvoering in 2026 (367.811 euro), 2027 (55.000 euro) en 2028 (130.188 euro). In het op 22 september 2022 door de Raad vastgestelde Werkprogramma Bodem en Ondergrond 2022-2026 is opgenomen, dat het benodigd budget voor het uitvoeringsprogramma bodem en bodem gerelateerde zaken, tot en met 2026 gedekt kan worden uit de reserve Nog uit te voeren werkzaamheden (doeluitkering bodem). De afronding van het uitvoeringsprogramma vergt meer tijd.

(BP-DWLW-05) Krediet beschikbaar stellen voor koop Ouderencentrum. Wij stellen voor:

om in 2026 een investeringskrediet van 65.000 euro beschikbaar te stellen voor de aankoop van het ouderencentrum aan de Kerkstraat. De kapitaallasten die hieruit voortvloeien worden met ingang van 2027 gedekt vanuit de Reserve Vastgoed, waarin hiervoor middelen beschikbaar zijn.

(BP-DWLW-06) Dotatie reserve flankerend beleid tbv vorming bedrijfsbureau RO&B. Wij stellen voor:

om in 2026 200.000 euro te doteren aan de reserve flankerend beleid ten behoeve van de vorming van een bedrijfsbureau RO&B. Deze post zal worden ingezet voor personele inzet bij de vorming van het bedrijfsbureau RO&B. De dotatie gaat ten laste vacatureruimte binnen het product Dienstverlening aan ondernemers. Deze storting (en toekomstige onttrekkingen in komende jaren) past binnen de doelstelling van de reserve Flankerend beleid ter ondersteuning van organisatorische en personele ontwikkelingen.

1.3 Samenleving en bestuur

01. Enschede is een op de inwoner gerichte gemeente waarbij de menselijke maat uitgangspunt is voor ons handelen.

Een op de inwoner gericht Enschede gaat uit van een breed burgerperspectief; We weten beter wie onze inwoners zijn en wat ze willen, kunnen en waarover ze zich zorgen maken en kunnen onszelf daarin verplaatsen. We hebben aandacht voor het individu en de verschillen tussen mensen en situaties. Onze aanpak gaat uit van menselijke waardigheid en ziet op het maken van regelgeving en beleid, op de uitvoering en op onze rechtsbeschermingsprocedures. Onze houding is open, empathisch, we handelen behoorlijk en onze dienstverlening is toegankelijk voor iedereen. We communiceren duidelijk en werken aan een goede en open informatievoorziening.

01.01 Wij zijn op de inwoner gericht, handelen behoorlijk en hebben een toegankelijke

dienstverlening

De menselijke maat staat centraal in onze regelgeving, beleid, uitvoering, dienstverlening en rechtsbescherming. Iedere inwoner zien wij voor wie die is, in de veelheid aan rollen die de inwoner kan vervullen. De inwoner en de ondernemer staan centraal in onze dienstverlening en moet daar toegang toe hebben. We zijn betrokken en maken daarmee het verschil. Dat doen we digitaal waar het kan, persoonlijk waar het moet. Het brede burgerperspectief van mens tot mens, de algemene beginselen van behoorlijk bestuur uit de Algemene wet bestuursrecht en de behoorlijkheidsnormen van de Nationale Ombudsman vormen onze leidraad.

Acties 2026

Aantal acties: 1

01. We geven uitvoering aan onze Dienstverleningsvisie met PodiumD. ⓘ

Legenda: ▼ = loopt achter, bijsturing heeft onvoldoende effect; ■ = loopt achter, bijsturing mogelijk; ● = conform verwachting; ★ = boven verwachting; ○ = neutrale wijziging.

01.02 Wij communiceren duidelijk en persoonlijk

We onderhouden open en persoonlijk (klant)contact. Elke inwoner ontvangt duidelijke voorlichting over regelgeving, beleid en concrete plannen in de buurt. In direct duidelijke taal. Naar inwoner en partners staat een duurzaam toegankelijke informatievoorziening centraal. Binnen de muren van het stadhuis werken we aan goede informatie-uitwisseling zodat onze lokale democratie optimaal functioneert.

Acties 2026

Aantal acties: 4

01. We herijken onze Communicatievisie. ⓘ

02. We borgen 'Direct Duidelijk' in de lijn. ⓘ

03. We geven uitvoering aan het programmaplan Wet open overheid (Woo). ⓘ

Het passieve proces is aan de lijn overgedragen, waarbij wel gekeken wordt naar mogelijke herinrichting / aanpassing van dit proces. Er is nog geen duidelijkheid of en wanneer we het publicatieplatform van Dimpact kunnen gebruiken.

Voor de verdere implementatie van het actieve WOO-proces ligt er een stevige afhankelijkheid van de implementatie van de informatiebeheerplannen. Het is dan ook logisch om de volgorde van het actief openbaar maken van informatie hiermee op te laten lopen.

04. We monitoren vorderingen informatiebeheer. ⓘ

Legenda: ▼ = loopt achter, bijsturing heeft onvoldoende effect; ■ = loopt achter, bijsturing mogelijk; ● = conform verwachting; ★ = boven verwachting; ○ = neutrale wijziging.

02. Enschede is een netwerkende en responsieve gemeente

Onze blik is naar buiten gericht. Per opgave realiseren we ons dat we er niet alleen voor staan en de grote problemen ook zeker niet alleen kunnen oplossen. Dat gebeurt in netwerken. We staan open voor passende partners, soms interbestuurlijk dan weer met bedrijven, kennisinstellingen, organisaties en inwoners, ook concreet op wijkniveau. We werken aan gezamenlijke agenda's en gedeeld eigenaarschap. Daarbij hebben we oog voor de vitaliteit en dynamiek uit de stad en benutten of ondersteunen de ideeën en kracht.

02.01 (veer)kracht van de stad: we staan open voor en benutten signalen en initiatieven uit de samenleving

We werken duurzaam samen met de stad aan onze opgaven en staan open voor inwoneropparticipatie, doen aan overheidsparticipatie en werken aan inwonervertegenwoordiging in alle vormen. We nemen onze inwoners daarbij steeds meer mee aan de voorkant bij het maken van beleid. Zodat mensen zich herkennen in beleid en ook echt meer zeggenschap krijgen. Als we uitgedaagd worden door burgerinitiatieven om onze taken over te nemen, staan we daarvoor open en reageren we adequaat. Uiteraard benutten we hierbij de jarenlange ervaringen van het stadsdeelmanagement en wisselen we digitale vormen van participatie af met fysieke vormen.

Acties 2026	
Aantal acties: 3	
01. We leggen de strategie en structuur voor JONG053 vast en voeren deze uit. 	
02. We ontwikkelen en verbinden jongerenprojecten met onderwijs en stages. 	
03. We zetten 'Jij maakt Enschede' in voor dialoog en participatie. 	

Legenda: = loopt achter, bijsturing heeft onvoldoende effect; = loopt achter, bijsturing mogelijk; = conform verwachting; = boven verwachting; = neutrale wijziging.

02.02 Passende allianties: we werken samen met andere overheden, onderwijsinstellingen en andere partners aan de gezamenlijke opgaven van de stad en de regio

Samenwerking met regionale, landelijke en internationale partners is gebaseerd op een gezamenlijke agenda, onderlinge kennisdeling en gedeeld eigenaarschap. Tal van uitdagingen waar Enschede voor staat, zoals de energietransitie, klimaatadaptatie en de transitie naar een circulaire economie zijn te groot om alleen op te pakken. Daarom zoeken we samenwerking, niet alleen binnen Twente, maar ook in Euregio, landelijk en Europees verband. En niet alleen op stedelijk niveau, ook met de universiteiten en met onze bedrijven. In triple Helix verband dus. Op weg naar een wereld die in 2050 CO2 neutraal moet zijn, wordt er zowel landelijk als Europees niveau gewerkt aan programma's die vervolgens weer op stedelijk niveau moeten worden doorvertaald. Dankzij een jarenlange investering in de samenwerking met Hengelo en Munster hebben we een sterke basis om gezamenlijk te participeren in EU programma's. Gezamenlijk staan we sterker als we aanvragen te doen EU fondsen en kunnen we kennis en middelen ophalen om onze grote opgaven adequater en sneller op te pakken. We staan open voor allerlei nieuwe vormen van samenwerking, formeel en informeel. Gelijktijdig werken we aan onze samenwerkingsvaardigheden zodat we een adequate en betrouwbare partner zijn.

Acties 2026	
Aantal acties: 4	
01. We heroriënteren de agenda voor Twente binnen de Twenteboard. 	
02. We herijken de Duitslandagenda. 	
03. We verkennen de mogelijkheden voor verbreding van internationale netwerken. 	
04. We inventariseren de borging van persoonsgegevens bij gegevensuitwisseling in samenwerkingsverbanden en stellen waar nodig een verbeterplan op. 	

Legenda: ▼ = loopt achter, bijsturing heeft onvoldoende effect; ■ = loopt achter, bijsturing mogelijk; ● = conform verwachting; ★ = boven verwachting; ○ = neutrale wijziging.

03. Enschede is in toenemende mate een digitale gemeente

Onze samenleving is digitaal in transitie. Die transitie biedt nieuwe mogelijkheden en kansen voor onze welvaart en ons maatschappelijk welzijn. Denk voor een gemeente aan digitale dienstverlening, het efficiënt en effectief inrichten van processen en het verlagen van drempels om met elkaar in contact te komen. Tegelijkertijd is onze dienstverlening er ook voor die inwoners die niet of slechts gedeeltelijk mee kunnen doen in de digitale gemeente. Dit doen we door hulp- en andere mogelijkheden te bieden zoals baliebezoek en gerichte afspraken. Digitalisering roept ook nieuwe vragen op rond digitale ontwrichting of hoe we (digitale) grondrechten borgen in de informatiesamenleving.

03.01 We benutten de kansen, verkleinen de risico's en reflecteren en acteren op de digitale transformatie.

Enschede kiest ervoor de informatiesamenleving te omarmen en niet aan de zijlijn te staan, maar midden in de informatiesamenleving, dichtbij haar inwoners. Vanuit dit perspectief pakken we de kansen die digitalisering biedt en werken we aan de mogelijke keerzijde ervan.

Acties 2026	
Aantal acties: 5	
01. We zetten datagedreven werken en AI volop in om de dienstverlening aan onze inwoners te verbeteren. ⓘ	●
02. We besteden aandacht aan laaggeletterden en mensen die moeite hebben met digitale communicatiemiddelen. ⓘ	●
03. We gebruiken Common Ground als eerste stap in het collectiviseringsproces. ⓘ	●
04. We verkennen de mogelijkheden van digitalisering en data samen met de stad en medewerkers. ⓘ	●
05. We implementeren brede digitaliserings- en dienstverleningswetten /verordeningen. ⓘ	●

Legenda: ▼ = loopt achter, bijsturing heeft onvoldoende effect; ■ = loopt achter, bijsturing mogelijk; ● = conform verwachting; ★ = boven verwachting; ○ = neutrale wijziging.

04. Enschede is een veilige gemeente

In Enschede moet iedereen in een veilige omgeving kunnen wonen, werken en recreëren. We vinden het belangrijk dat iedereen in Enschede veilig over straat kan en dat overlast tot een minimum wordt beperkt. Veiligheid en handhaving openbare orde staat allang niet meer op zichzelf. Het kent samenhang met andere problemen in de stad. Of het nu gaat om ondermijning, criminele activiteiten (drugs)overlast, huiselijk geweld, maatschappelijke problemen vanuit zorg en welzijn of maatschappelijke opvang. Centraal staat een integrale aanpak, stedelijk en in de stadsdelen. Uitgangspunt bij de aanpak is dat we streng zijn voor degene die zich niet aan de regels (wil) houden, maar hulp bieden aan degene die op het juiste spoor wil komen en blijven. Belangrijk is een evenwicht te vinden tussen repressie, preventie en zorg. Doel is de stad weer zichtbaar en voelbaar veiliger te laten zijn voor inwoners en ondernemers.

04.01 We bevorderen de verbinding in de samenleving

We willen onze signalerings- en interventiepositie in de stad verstevigen door constant in gesprek te zijn in de stad. Daarbij leggen we de focus op het verminderen van

maatschappelijke onrust.

Acties 2026	
Aantal acties: 3	
01. We geven uitvoering aan de gebiedsgerichte aanpak binnenstad. Deze richten zich op de leefbaarheid en veiligheid. ⓘ	●
02. We voeren het landelijke vuurwerkverbod lokaal uit. ⓘ <i>De verwachting is dat rond 1 juli een definitief besluit wordt genomen over de Wet veilige jaarwisseling. Daarmee zou een verbod tijdens de aankomende jaarwisseling realiteit worden.</i> <i>Op dit moment spelen er echter nog verschillende vraagstukken, zowel bij gemeenten als bij de Raad van State. Deze hebben onder meer betrekking op de mogelijkheid voor de burgemeester om ontheffingen te verlenen.</i> <i>Gezien de korte voorbereidingstijd, de mogelijke inzet van ontheffingen en de aanvullende capaciteitsvraag voor gemeenten, is er nog veel onduidelijkheid. Dit maakt de praktische haalbaarheid van de invoering op korte termijn discutabel.</i>	■
03. We voeren het plan Weerbare Samenleving uit. ⓘ	●

Legenda: ▼ = loopt achter, bijsturing heeft onvoldoende effect; ■ = loopt achter, bijsturing mogelijk; ● = conform verwachting; ★ = boven verwachting; ○ = neutrale wijziging.

04.02 Enschede heeft een ongunstig klimaat voor ondermijnende activiteiten

De aanpak van ondermijning heeft verschillende dimensies. Als lokale overheid moeten we nog alerter worden en maatregelen nemen die voorkomen dat we onbedoeld crimineel gedrag faciliteren. We willen voorkomen dat we criminelen 'helpen' door bijvoorbeeld vergunningen en subsidies af te geven, zorgcontracten aan te gaan, vastgoedtransacties te plegen die gefinancierd worden met crimineel geld of waarmee criminelen een dekmantel krijgen voor hun activiteiten. Samen met de politie, RIEC en partners, moeten we ons beeld van de criminele netwerken die zich in Enschede bevinden, maar ook die in Enschede en daarbuiten opereren versterken. Op basis van een goede informatiepositie kunnen we beter sturen en prioriteren in de aanpak. Om de beschikbare capaciteit en middelen van onszelf en onze partners zo effectief te kunnen benutten, moeten we samen met onze partners scherpe keuzes en duidelijke afspraken maken. Een ander belangrijk speerpunt is het nadrukkelijker betrekken van nog meer (publieke en private) partijen in de aanpak, zodat legale structuren nog moeilijker misbruikt kunnen worden door criminelen. Verder is het van belang om meer naar de voorkant van problematiek te komen door vroegtijdig interventies te plegen en barrières op te werpen.

Acties 2026	
Aantal acties: 2	
01. We implementeren het digitaal opkopers loket (DOL) ⓘ	●
02. We verbeteren onze informatiepositie door het systeem PGAX voor ondermijning te implementeren. ⓘ	●

Legenda: ▼ = loopt achter, bijsturing heeft onvoldoende effect; ■ = loopt achter, bijsturing mogelijk; ● = conform verwachting; ★ = boven verwachting; ○ = neutrale wijziging.

04.03 We versterken de samenwerking tussen zorg en veiligheid

Bij complexe casuïstiek opereren zowel het zorg- als veiligheid, in aanvulling op elkaar. Door een verbeterende samenwerking tussen zorg en veiligheid wordt bijgedragen aan de

algemene veiligheid, het verbeteren van de persoonlijke situatie, het voorkomen en verminderen van recidive, (ernstige) overlast, criminaliteit en/of maatschappelijke uitval. Samenwerking met het Veiligheidshuis is bij deze onderwerpen aan de orde. De focus ligt op verwarde en kwetsbare personen, woonoverlast, huiselijk geweld, straatintimidatie, mensenhandel en loverboy problematiek.

Acties 2026		
Aantal acties: 3		
01. We versterken de interne samenwerking tussen zorg en veiligheid.. ⓘ		
<i>De opgave versterking samenwerking tussen zorg en veiligheid blijkt een lastige en complexe taak te zijn. Om dit in de volle breedte tot structurele resultaten te laten komen is allereerst een zorgvuldige inventarisatie van het zorg- en veiligheidsveld en de daaruit voortkomende vraagstukken noodzakelijk. Dit zal in 2026 worden vormgegeven. Vanuit deze inventarisatie komen aanbevelingen voort die in 2027 worden gewogen en uitgevoerd.</i>		■
02. We ontwikkelen de aanpak van woonoverlast door. ⓘ		●
03. We versterken de interne en externe positie t.a.v. privacy en gegevensdeling. ⓘ		
<i>Een van de aandachtspunten in het zorg- en veiligheidsdomein is het vaststellen van de informatiedelingsgronden en het komen tot een geactualiseerd convenant Zorg en Veiligheid. Zoals bij actiepunt 1 staat beschreven wordt 2026 gebruikt voor de zorgvuldige inventarisatie van het zorg- en veiligheidsveld in de gemeente Enschede. Daarna zullen vervolgacties worden vastgesteld en geprioriteerd. Het is aannemelijk dat de actualisatie van het convenant ZenV tot de prioriteiten zal gaan behoren.</i>		■

Legenda: ▼ = loopt achter, bijsturing heeft onvoldoende effect; ■ = loopt achter, bijsturing mogelijk; ● = conform verwachting; ★ = boven verwachting; ○ = neutrale wijziging.

04.04 Voorkomen en verminderen van risicogedrag bij jongeren

Het integraal veiligheidsbeleid legt een accent op de jeugd vanuit de gedachte van preventie. Preventie ligt primair bij het begrotingsprogramma Vitaal en Sociaal, het verminderen van risicogedrag zit meer bij Veiligheid.

Acties 2026		
Aantal acties: 2		
01. We implementeren het online pestprotocol. ⓘ		●
02. We voeren het plan van aanpak preventie met gezag uit voor de subsidieperiode 2026–2029. ⓘ		●

Legenda: ▼ = loopt achter, bijsturing heeft onvoldoende effect; ■ = loopt achter, bijsturing mogelijk; ● = conform verwachting; ★ = boven verwachting; ○ = neutrale wijziging.

Financiële voortgang

Doelstelling en producten	Status	Afwijking (x1.000 euro)
01. Enschede is een op de inwoner gerichte gemeente waarbij de menselijke maat uitgangspunt is voor ons handelen.		
College van B&W	▼	-100
Ondersteuning College van B&W en directie	▼	-92

Publieksdienstverlening		0
Raad en commissies <i>Als gevolg van vervanging bij ziekte worden er extra personele kosten gemaakt en het landelijke rechtspositiebesluit voor politiek ambtsdragers is aangepast ten behoeve van een verplichte uitbetaling voor een verzekering arbeidsongeschiktheid, ouderdom en overlijden waardoor de vergoeding voor raadsleden hoger is dan het beschikbare budget. Deze uitkering drukt ook op de vrije ruimte WKR. Daarnaast worden er extra kosten gemaakt door het besluit dat commissieleden en voorzitters een vergoeding ontvangen. Tevens zijn er kosten gemaakt voor de gemeenteraadsverkiezingen waarvoor geen budget beschikbaar was.</i>		-280
Verkiezingen		-75
02. Enschede is een netwerkende en responsieve gemeente		
Bezwaar en beroep		0
Klachtencommissariaat		-35
Stadsdeelsgewijs werken		0
03. Enschede is in toenemende mate een digitale gemeente		
Regionale samenwerking		0
04. Enschede is een veilige gemeente		
Openbare orde en veiligheid		-150
Totaal - Samenleving en bestuur		-732

Legenda: = tegenvaller; = risico; = conform begroting; = meevaller; = neutrale wijziging

Wij stellen voor:

(BP-SB-01) om binnen het product Openbare Orde en Veiligheid zowel de baten als de lasten te verhogen als gevolg van de ontvangen rijkssubsidie Preventie met Gezag. Voor 2026 betreft dit een verhoging van 1.030.733 euro. Voor de jaren 2027 tot en met 2029 gaat het om een jaarlijkse verhoging van 1.766.972 euro.

Daarnaast stellen wij voor een deel van deze middelen door te beschikken aan Alifa, Halt, SMD, Incluzio, Jeugdbescherming en William Schrikker. Hiervoor wordt het subsidiebudget verhoogd. Deze verhoging wordt gedekt uit de ontvangen rijkssubsidie en maakt onderdeel uit van de toegekende subsidiegelden.

1.4 Financiën en organisatie

01. Enschede heeft een betrouwbare en voor lange termijn houdbare financiële huishouding en organisatie

De afgelopen jaren zijn de schulden afgebouwd en de reserves versterkt. Er is een start gemaakt met het op peil brengen van de solvabiliteit. Het weerstandsvermogen om risico's op te vangen is op goed niveau. De structurele begrotingsruimte (verschil tussen jaarlijks terugkerende baten en lasten) is nog wel beperkt. Het vraagt de komende jaren dan ook aandacht om het huishoudboekje op orde te houden. De rentelasten worden geminimaliseerd door de schulden te beperken en de financiering van de gemeente te optimaliseren. Een mogelijkheid hiertoe is de afkoop van hoogrentende leningen als de liquiditeitspositie van de gemeente dit toelaat. Tot slot is het afgelopen decennium weinig geïnvesteerd. Investerings zijn noodzakelijk om het voorzieningenniveau en daarmee de aantrekkelijkheid van de stad overeind te houden. Daarom maken we gebruik van een strategische investeringsagenda en fonds waarmee we naar de toekomst borgen dat Enschede een aantrekkelijke stad blijft.

01.01 Enschede is in staat om financiële tegenvallers het hoofd te bieden.

Enschede is een ambitieuze en ondernemende stad. Bij het realiseren van opgaven en doelen loopt de gemeente ook (financiële) risico's. We zetten risicomanagement in om pro-actief met risico's om te gaan. Om tegenslagen het hoofd te kunnen (blijven) bieden houden we ook voldoende weerstandsvermogen aan om ze op te kunnen vangen als ze zich voordoen. We blijven streven naar een weerstandsratio tussen 1,0 en 1,4. Dat is ook zo opgenomen in onze in 2022 vastgestelde nota weerstandsvermogen. We voeren realistisch en degelijk financieel beleid. Vanuit voorzichtigheidsbeginsel speculeren we niet op onzekere inkomsten. Structurele uitgaven dekken we met structurele middelen. We sturen stevig op het realiseren van afgesproken taakstellingen. We blijven bij het Rijk aandacht vragen voor de financiële en sociale situatie van onze stad. Op deze manier blijven we ook in de toekomst in staat om onverwachte financiële tegenvallers op te kunnen vangen.

Acties 2026		
Aantal acties: 8		
01. We actualiseren de financiële verordening. ⓘ		
<i>De herziene Financiële verordening is in december 2025 vastgesteld. Een volgende herziening volgt mogelijk als de afspraken met de nieuwe raad hiertoe aanleiding geven.</i>		
02. We actualiseren de nota risicomanagement en weerbaarheid. ⓘ		
<i>Vanuit de in december 2025 vastgestelde Financiële Verordening wordt nu minstens eenmaal per 6 jaren getoetst of deze beleidsnota's herzien moeten worden. Dat is nog niet aan de orde dus volgt actualisatie niet in 2026.</i>		
03. We actualiseren de controleverordening. ⓘ		
<i>De controleverordening is in december 2025 nog herzien en vastgesteld door de gemeenteraad.</i>		
04. We actualiseren het treasury statuut ⓘ		
<i>Vanuit de in december 2025 vastgestelde Financiële Verordening wordt nu minstens eenmaal per 6 jaren getoetst of deze beleidsnota's herzien moeten worden. Dat is nog niet aan de orde dus volgt actualisatie niet in 2026.</i>		
05. We herijken de opzet van de begroting. ⓘ		●
06. We ontwikkelen een bezuinigingsmonitor. ⓘ		●
07. We verhogen de kostendekkendheid van leges. ⓘ		
<i>Bij de formulering van deze bezuinigingsmaatregel is uitgegaan van de kostendekkenheid van de leges in de gemeentebegroting 2025. Het blijkt dat de ruimte die daarin aanwezig van bij de gemeentebegroting 2026 reeds was ingevuld. Afgelopen periode is gekeken of aanvullend kosten ondergebracht kunnen worden bij de leges. Dit blijkt niet in mogelijk in een omvang van de beoogde bezuiniging van 500k. Dit is het gevolg van juridische kaders in het toerekenen van kosten. Als alternatief wordt nu gekeken naar de mogelijkheid van de toerekening van overhead aan de leges. Dit is echter een complexe en daarmee intensiever proces, aangezien het de hele begroting beïnvloed. Daarbij komt dat de berekening van de tarieven voor de leges voor het zomerreces afgerond moesten worden ivm het proces van de gemeentebegroting 2027. Het gevolg is, dat de beoogde bezuiniging in ieder geval niet voor de gemeentebegroting 2027 wordt gerealiseerd.</i>		▼
08. We onderzoeken de publieksbijdrage voor evenementen. ⓘ		
<i>Momenteel worden de mogelijkheden onderzocht om de gemakkelijkhedenretributie in te voeren. Het zal niet mogelijk zijn dit al ingevoerd te krijgen voordat de verordeningen moeten worden vastgesteld. Daardoor zal het niet mogelijk zijn om in 2027 de geraamde opbrengsten te realiseren.</i>		▼

Legenda: ▼ = loopt achter, bijsturing heeft onvoldoende effect; ■ = loopt achter, bijsturing mogelijk; ● = conform verwachting; ★ = boven verwachting; ○ = neutrale wijziging.

01.02 Enschede investeert toereikend

Het afgelopen decennium kende Enschede een heel laag investeringsniveau. Als gevolg van de financiële crisis en de financiële effecten daarvan voor Enschede was er nauwelijks investeringsruimte en lag de focus sterk op herstel van de financiële conditie. Een laag investeringsniveau brengt risico met zich mee dat inhaalinvesteringen nodig zijn en dat Enschede minder aantrekkelijk wordt dan andere steden die wel blijven investeren. Het voornemen is dan ook om, nu de financiële conditie is hersteld, structureel te blijven investeren in het voorzieningenniveau en de leefbaarheid in de stad. Hiervoor werken we met een strategische investeringsagenda waarin de belangrijkste investeringen om een impuls aan de stad te geven zijn opgenomen. Daarmee houden we Enschede aantrekkelijk voor onze inwoners. En het helpt ons om aantrekkelijk te zijn voor mensen die hier nog niet wonen. Als stad in het groen om te wonen, werken en leven. De ambitie is om te komen tot een structurele financiering van de investeringsagenda.

Acties 2026	
Aantal acties: 1	
01. We actualiseren de Investeringsagenda. 	

Legenda: = loopt achter, bijsturing heeft onvoldoende effect; = loopt achter, bijsturing mogelijk; = conform verwachting; = boven verwachting; = neutrale wijziging.

01.03 De gemeentelijke organisatie is wendbaar en alert

Wij zijn er als gemeentelijke organisatie voor onze inwoners en ondernemers. Om hen, in de dynamiek en complexiteit van het hier en nu, zo goed mogelijk van dienst te zijn moeten we in staat zijn om slim en snel te handelen. Daarbij zijn we mensgericht en werken we meer in netwerken van onze samenleving. Het verder optimaliseren van onze lerende, flexibele en talentvolle organisatie draagt hier aan bij. We streven naar effectiviteit en efficiency waarbij standaardisatie, doelgerichtheid belangrijke maatstaven zijn. Die verstevigen we de komende periode door onder andere meer in te zetten op digitalisering en datavaardigheid. Ook werken we aan ons vermogen om ons aan te passen als het gaat om integriteit en ondermijning en gebruiken hiervoor verschillende instrumenten. De sturing en realisatie van het geheel aan regulier werk en opgaven vraagt om focus, versteviging en daadkracht, zodat we onze organisatie continue blijven richten op wat er nodig is en gevraagd wordt.

Acties 2026	
Aantal acties: 1	
01. We continueren onze aandacht voor de weerbaarheid en integriteit van onze bestuurders en ambtenaren. 	

Legenda: = loopt achter, bijsturing heeft onvoldoende effect; = loopt achter, bijsturing mogelijk; = conform verwachting; = boven verwachting; = neutrale wijziging.

Financiële voortgang

Doelstelling en producten	Status	Afwijking (x1.000 euro)
01. Enschede heeft een betrouwbare en voor lange termijn houdbare financiële huishouding en organisatie		

Algemene belastingen	▼	-
<i>In 2026 is er sprake van een verlaagde opbrengst op de OZB-niet woningen. Deze lagere opbrengst is het gevolg van het effect dat er in 2026 een compensatie heeft plaatsgevonden voor 2025. Bij vaststelling van de tarieven voor 2025 is indertijd uitgegaan van een lagere gemiddelde WOZ-waarde. Na vaststelling van de tarieven bleken de WOZ-waarden van niet-woningen, als gevolg van een kwaliteitsslag in de waardering, hoger uit te vallen. Daarmee werd meer OZB opgelegd dan begroot. Conform eerder aangekondigd wordt is dit effect in 2026 gecompenseerd door middel van een verlaging van het tarief.</i>		1.000
Algemene inkomsten	▼	-95
Algemene uitkering	●	0
Basisregistratie	●	0
Bedrijfsvoering	●	0
Gemeentearchief	●	0
Interne dienstverlening	●	31
Onderwijsvoorzieningen: onderwijshuisvesting	●	0
Regionale dienstverlening	●	0
Rente & treasury	★	2.356
<i>Het resultaat van treasury bestaat uit:</i>		
<i>-Voordeel als gevolg van de creditrente op schatkistbankieren (voordeel 2.750.000 euro)</i>		
<i>-Lagere rente omdat er geen nieuwe financiering aangetrokken hoeft te worden (voordeel van 1.741.000 euro)</i>		
<i>-Hogere dividenden opbrengsten (voordeel van 489.000 euro)</i>		
<i>-Hogere rentetoerekening verliesvoorziening Grondbedrijf (nadeel 657.000 euro)</i>		
<i>-Lagere rentetoerekening Grondbedrijf door lagere voorraad grexen (nadeel 474.000 euro)</i>		
<i>-Hogere kapitaallasten in verband met de aankoop van de aandelen van Twence (nadeel 193.000 euro)</i>		
<i>-Lagere renteverrekening activa door het verlagen van de omslagrente (nadeel 1.199.000 euro)</i>		
<i>- Een baat ontstaan als gevolg van een afboeking van de boekwaarde obligaties en oude deelnemingen (voordeel 165.000 euro)</i>		
<i>- Niet begrote rente over de woningbouwimpuls (nadeel 265.000 euro)</i>		
<i>-Een nadeel van 1.000 euro op de overige kosten.</i>		
Sport- en wijkaccommodaties	●	0
Vastgoedbedrijf	●	0
Totaal - Financiën en organisatie		1.292

Legenda: ▼ = tegenvaller; ■ = risico; ● = conform begroting; ★ = meevaller; ○ = neutrale wijziging

Wij stellen voor:

(BP-FO-01) om het positieve jaarrekeningresultaat van de verbonden partijen Veiligheidsregio Twente (795.078 euro) en het Gemeentelijk Belastingkantoor Twente (828.538 euro) te storten in de reserve Loon- en prijscompensatie.

Wij stellen voor:

(BP-FO-02) Het krediet bij het IT-bedrijf te verhogen met 399.000 euro. De verhoging is nodig voor de bekostiging van de uitbreiding van het geheugen van de huidige servers, aanschaf van laptops en monitoren.

Wij stellen voor:

(BP-FO-03) om de onttrekking aan de reserve IT gemeentebrede software te verhogen met

315.000 euro. De middelen worden ingezet om de hogere kosten van Dimpact voor de uitfasering van ESuite te dekken. En de onttrekking uit het IT transitiefonds met 750.000 euro te verhogen. Met deze onttrekking worden de kosten voor Cloudplateau 2 en 3 gedekt.

Bijlage 1 Beslispunten

Deze paragraaf bevat beslispunten binnen de bevoegdheid van de Raad. Deze beslispunten zijn divers van aard en kunnen de instelling van een reserve betreffen, mutaties in de reserve, het beschikbaar stellen van een krediet of een overheveling van budgetten tussen producten onderling (voor zover dit effect heeft op de aard van de output en/of begrotingsprogramma overstijgende overhevelingen betreft). Voor een aanvullende toelichting verwijzen we naar het vorige hoofdstuk, stand van zaken 2026.

We stellen voor:

Algemeen

1. Om akkoord te gaan met de technische wijzigingen zoals opgenomen in bijlage 2 en de begrotingswijzigingen.
2. Om akkoord te gaan met het verwerken van de effecten van de circulaires op het lopende begrotingsjaar 2025 en daarbij het resultaat te verrekenen met de algemene reserve.

Programma Vitaal en Sociaal

3. Om het budget van 54.117 euro voor de subsidie NuTwente structureel terug te voegen aan het budget Opvang Ontheemden, aangezien de subsidie is beëindigd. (BP-VS-01).
4. Om de lasten en baten bij het product Onderwijs – onderdeel Leerplicht RMC/VSV - incidenteel voor 2026 te verhogen met 104.513 euro ten behoeve van formatie voor vroegtijdig schoolverlaters en het doorstroompunt. De dekking volgt voor 50% uit Twentse Belofte en 50% uit het doorstroompunt. (BP-VS-02)
5. Om de lasten en baten bij het product Onderwijs – onderdeel Leerplicht RMC/VSV - incidenteel voor 2026 te verhogen met 2.034.939 euro voor de bekostiging van VSO/PRO projecten bij scholen. Bekostiging vindt plaats vanuit de reserve Onderwijs, die voor dit onderdeel in voorgaande jaren is gevuld vanuit ESF-subsidies. (BP-VS-03)
6. Om de subsidie voor het Diaconaal Platform Enschede ter bekostiging van het Formulieren adviespunt in 2026 met ingang van 2026 met 105.162 euro te verlagen. Mutatie betreft een aanpassing van de subsidiestaat, de dienstverlening door DPE worden met inkoop gefinancierd. (BP-VS-04).
7. Om de lasten en baten bij het product Sport en Gezondheid incidenteel voor 2026 te verhogen met een bedrag van 1.065.554 euro ten behoeve van de begrotingssubsidie SPUK stimulering sport 2026 voor Sportaal. Hier staan baten van het Rijk tegenover. (BP-VS-05)
8. Om de lasten en baten bij het product Onderwijs – onderdeel Leerplicht RMC/VSV - incidenteel voor 2026 te verhogen met 50.000 euro voor de bekostiging van de Thuiszitterstafel. Bekostiging vindt plaats vanuit de reserve Onderwijs, deze middelen zijn in de afgelopen jaren gevoed vanuit terugbetaalde vergoedingen voor RMC (tegenwoordig DSP) en VSV-middelen. (BP-VS-06)

9. Om binnen het product Algemene Maatschappelijke Voorzieningen de volgende gesubsidieerde instellingen de subsidie te wijzigen te weten: Vier het leven, Stichting Seniorenplatform Enschede en Stichting Open Ouderenwerk Boekelo met ieder 64 euro. Dit betreft de onterecht niet meegenomen structurele indexatie vanaf 2026.
10. Het subsidiebudget van de niet meer actieve instelling LOGE ad 3.820 euro en het jaarlijks overschot op instelling MEEReizen ad 3.132 euro toe te voegen het budget wijkwelzijn ten behoeve van het tekort op het budget van Incluzio.
11. Het subsidiebudget van de instelling Zorgbelang OV om te zetten in verband met wijziging van subsidie naar inkoop ad 6.428 euro. (BP-VS-07)
12. Om binnen het product Jeugdhulp de subsidie Kracht van Verenigingen voor Avanti met 49.971 euro te verhogen. En daarnaast stellen we voor om 192.574 euro van de subsidie van Kracht van Verenigingen onder te brengen bij stichting Samen Zuid. (BP-VS-08)
13. Om de bij de meicirculaire 2026 ontvangen middelen voor DU IBO Problematische Schulden (Vroegsignalering) ad 310.000 euro toe te voegen aan de reserve Vroegsignalering.

Programma Duurzaam wonen, leven, werken

14. Om zowel de lasten als de baten die betrekking hebben op de stadserfafsluiting over te hevelen van het product Beheer en Onderhoud Openbare Ruimte naar het product BVTH (Vergunnen). De structurele lasten bedragen 153.805 euro en de structurele baten 36.131 euro. Daarnaast stellen we voor om de lasten en baten structureel te verhogen met 32.248 euro, op basis van een geactualiseerde en realistische inschatting van de te verwachten opbrengsten en kosten (onder meer software en KCC). (BP-DWLW-01)
15. Om het subsidiebudget voor de Stichting Landschapsfonds Enschede incidenteel met 28.316 euro te verhogen in 2026. De wijziging wordt gedekt binnen het product Stedelijke ontwikkeling. (BP-DWLW-02)
16. Om het subsidiebudget voor de Stichting Stawel incidenteel met 50.000 euro te verhogen in 2026. De wijziging wordt gedekt binnen het product Stedelijke ontwikkeling. (BP-DWLW-03)
17. Om de door de raad beschikbaar gehouden middelen, in de reserve nog uit te voeren werkzaamheden van het Werkprogramma Bodem en Ondergrond 2022-2026 in te zetten voor de lopende zaken vanuit het Werkprogramma aan de bodem- en ondergrondtaken gerelateerde uitvoering in 2026 (367.811 euro), 2027 (55.000 euro) en 2028 (130.188 euro). In het op 22 september 2022 door de Raad vastgestelde Werkprogramma Bodem en Ondergrond 2022-2026 is opgenomen, dat het benodigd budget voor het uitvoeringsprogramma bodem en bodem gerelateerde zaken, tot en met 2026 gedekt kan worden uit de reserve Nog uit te voeren werkzaamheden (doeluitkering bodem). De afronding van het uitvoeringsprogramma vergt meer tijd. (BP-DWLW-04)
18. Om in 2026 een investeringskrediet van 65.000 euro beschikbaar te stellen voor de aankoop van het ouderencentrum aan de Kerkstraat. De kapitaallasten die hieruit voortvloeien worden met ingang van 2027 gedekt vanuit de Reserve Vastgoed, waarin hiervoor middelen beschikbaar zijn. (BP-DWLW-05)
19. Om in 2026 200.000 euro te doteren aan de reserve flankerend beleid ten behoeve van de vorming van een bedrijfsbureau RO&B. Deze post zal worden ingezet voor personele inzet bij de vorming van het bedrijfsbureau RO&B. De dotatie gaat ten laste vacatureruimte binnen het product Dienstverlening aan ondernemers. Deze storting (en toekomstige onttrekkingen in komende jaren) past binnen de doelstelling van de reserve Flankerend beleid ter ondersteuning van organisatorische en personele ontwikkelingen. (BP-DWLW-06)

Programma Samenleving en Bestuur

20. Om binnen het product Openbare Orde en Veiligheid zowel de baten als de lasten te verhogen als gevolg van de ontvangen rijkssubsidie Preventie met Gezag. Voor 2026 betreft dit een verhoging van 1.030.733 euro. Voor de jaren 2027 tot en met 2029 gaat het om een jaarlijkse verhoging van 1.766.972 euro. Daarnaast stellen wij voor een deel van deze middelen door te beschikken aan Alifa, Halt, SMD, Includio, Jeugdbescherming en William Schrikker. Hiervoor wordt het subsidiebudget verhoogd. Deze verhoging wordt gedekt uit de ontvangen rijkssubsidie en maakt onderdeel uit van de toegekende subsidiegelden. (BP-SB-01)

Programma Financiën en Organisatie

21. Om het positieve jaarrekeningresultaat van de verbonden partijen Veiligheidsregio Twente (795.078 euro) en het Gemeentelijk Belastingkantoor Twente (828.538 euro) te storten in de reserve Loon- en prijscompensatie.(BP-FO-01)
22. Het krediet bij het IT-bedrijf te verhogen met 399.000 euro. De verhoging is nodig voor de bekostiging van de uitbreiding van het geheugen van de huidige servers, aanschaf van laptops en monitoren. (BP-FO-02)
23. Om de onttrekking aan de reserve IT gemeentebrede software te verhogen met 315.000 euro. De middelen worden ingezet om de hogere kosten van Dimpact voor de uitfasering van ESuite te dekken. En de onttrekking uit het IT transitiefonds met 750.000 euro te verhogen. Met deze onttrekking worden de kosten voor Cloudplateau 2 en 3 gedekt. (BP-FO-03)

Bijlage 2 Technische wijzigingen

Vitaal en sociaal

TW-VS-01 vervallen

TW-VS-02 vervallen

(TW-VS-03) Kaderbegroting SW 2026-2031	
Programma	Vitaal en Sociaal
Product	Sociale Werkvoorziening en Nieuw Beschut
Bedrag	436.789 euro structureel
Omschrijving	Wij stellen voor zowel de baten als de lasten met 436.780 euro te verhogen. Deze wijziging heeft betrekking op een hogere omzet en loonkostensubsidie enerzijds. Hier staan anderzijds hogere kosten tegenover

(TW-VS-04) Uniqo Twente	
Programma	Vitaal en Sociaal
Product	Sociale Werkvoorziening en Nieuw Beschut
Bedrag	693.940 euro structureel
Omschrijving	Wij stellen voor zowel de baten als de lasten met 693.940 euro te verhogen. Dit betreft de ambtelijke inzet ten behoeve van Uniqo Twente. Deze inzet kan worden gedeclareerd bij Uniqo Twente.

(TW-VS-05) Brede SPUK	
Programma	Vitaal en Sociaal
Product	Onderwijs, Sport en Gezondheid, Algemene Maatschappelijke Voorzieningen
Bedrag	511.803 euro incidenteel
Omschrijving	Wij stellen voor om zowel de baten als de lasten te verhogen met 511.803 euro. Dit betreft de middelen uit de nieuwe beschikking van de Brede SPUK en de middelen die in 2025 niet zijn besteed en conform regeling meegenomen worden naar 2026.

(TW-VS-06) verdeelsleutel Wijkteams	
Programma	Vitaal en Sociaal
Product	Meerdere producten
Bedrag	0 euro structureel
Omschrijving	Het betreft een herverdeling van de personeelskosten over de producten. Deze wijziging heeft uiteindelijk geen invloed op het eindsaldo.

TW-VS-07 vervallen

(TW-VS-08) OAB	
Programma	Vitaal en Sociaal
Product	Onderwijs

Bedrag	388.952 euro incidenteel
Omschrijving	Wij stellen voor om het product Onderwijs, zowel de baten als de lastenkant, incidenteel te verhogen voor het onderdeel Onderwijsachterstandenbeleid. Het gaat hier om een uitbreiding van de inzet op Onderwijsachterstand. Bekostiging komt vanuit de specifieke uitkering OAB.

(TW-VS-09) WB 2026 MO mut.baten	
Programma	Vitaal en Sociaal
Product	Ondersteuning Centrumtaken (Wmo)
Bedrag	260.860 euro structureel
Omschrijving	Wij stellen voor om bij het deelproduct Maatschappelijke opvang zowel de baten als de lastenkant te wijzigen: De baten nazorg detentie te verlagen van 122.215 euro naar 119.935 euro conform beschikking, De medische heroïne bijdrage van Gemeente Almelo te verhogen van 46.860 euro naar 110.000 euro conform afspraken en voor de aan andere gemeenten door te belasten kosten Kamer-Raad die gesubsidieerd worden via Maatschappelijke Opvang voor 200.000 euro.

TW-VS-10 vervallen

(TW-VS-11) DSP en Regionaal Programma	
Programma	Vitaal en Sociaal
Product	Onderwijs
Bedrag	2.986.637 euro (jaar 2026) en vanaf 2027 2.233.761 euro structureel
Omschrijving	Wij stellen voor om zowel de baten als de lasten voor het product Onderwijs voor het onderdeel Leerplicht/RMC/VSV in 2026 met 2.986.637 euro en vanaf 2027 met 2.233.761 euro te verhogen. Het betreft hier de aanpassing van de specifieke uitkeringen voor de DSP (Doorstroompunt) en het Regionaal Programma (Twentse Belofte) die in 2026 in plaats zijn gekomen van de specifieke uitkeringen RMC en VSV.

(TW-VS-12) PW BBZ en kapitaallasten	
Programma	Vitaal en Sociaal
Product	Algemene Bijstand Levensonderhoud
Bedrag	6.590.915 euro structureel
Omschrijving	Wij stellen voor om het product Algemene Bijstand Levensonderhoud zowel aan de baten als lastenkant met 6.590.915 euro te verhogen. Het betreft hier de aanpassing van specifieke uitkering voor de Participatiewet (BUIG).

TW-VS-13 vervallen

TW-VS-14 vervallen

TW-VS-15 vervallen

(TW-VS-16) Correctie beschikking educatie 2026	
Programma	Vitaal en Sociaal
Product	Arbeidsmarktparticipatie
Bedrag	39.289 euro incidenteel en 789.094 euro incidenteel

Omschrijving	Wij stellen voor om het product Arbeidsmarktparticipatie zowel aan de baten als lastenkant met 39.289 euro te verhogen. Het betreft hier de aanpassing van de subsidie specifieke uitkering Educatie. Ook stellen wij voor om het product Arbeidsmarktparticipatie zowel aan de baten als lastenkant met 789.094 euro te verhogen. Het betreft hier de aanpassing van de subsidie specifieke uitkering Inburgering.
--------------	---

TW-VS-17 vervallen

TW-VS-18 vervallen

(TW-VS-19) Detachering CIMOT netwerkregisseur	
Programma	Vitaal en Sociaal
Product	Ondersteuning Centrumtaken (Wmo)
Bedrag	2026: 22.856 euro incidenteel, 2027: 2.077 euro incidenteel
Omschrijving	Wij stellen voor om het deelproduct Beschermd Wonen zowel aan de baten als de lastenkant incidenteel met 24.933 euro te verhogen. Wijziging heeft te maken met tijdelijke ophoging van formatie waar detacheringsvergoedingen tegenover staan.

(TW-VS-20) Detachering CIMOT mw wonen	
Programma	Vitaal en Sociaal
Product	Ondersteuning Centrumtaken (Wmo)
Bedrag	14.414 euro incidenteel
Omschrijving	Wij stellen voor om het deelproduct Beschermd Wonen zowel aan de baten als de lastenkant incidenteel met 14.414 euro te verhogen. Wijziging heeft te maken met tijdelijke ophoging van formatie waar detacheringsvergoedingen tegenover staan.

(TW-VS-21) WB 2026 BW LVB	
Programma	Vitaal en Sociaal
Product	Ondersteuning Centrumtaken (Wmo)
Bedrag	600.000 euro structureel
Omschrijving	Wij stellen voor om het deelproduct Beschermd Wonen zowel de baten als de lastenkant te wijzigen voor de aan andere gemeenten door te belasten kosten licht verstandelijke beperking die gesubsidieerd worden via Bescherm Wonen voor 600.000 euro.

(TW-VS-22) Formatie SBS	
Programma	Vitaal en Sociaal
Product	Diverse producten
Bedrag	104.513 euro structureel en 42.422 euro incidenteel
Omschrijving	Wij stellen voor de baten voor Leerplicht RMC Vroegtijdig Schoolverlaters structureel te verhogen met € 104.513 vanwege de bijdrage voor het netwerk NWC DJ. Daarnaast stellen wij voor de baten voor de Lokale Educatieve Agenda vanaf 2026 tot en met februari 2029 met € 42.442 per jaar te verlagen als gevolg van het beëindigen van een detacheringsovereenkomst. Verder heeft een actualisatie van de personeelskosten binnen Strategie en Beleid plaatsgevonden, waardoor de verdeling van de kosten over de verschillende producten

	is gewijzigd. Deze herverdeling leidt tot de volgende mutaties: Algemeen maatschappelijke voorzieningen onverdeeld (€ 55.432 nadeel), Arbeidsmarktfonds Regio Twente (€ 28.390 nadeel), Arbeidsmarktparticipatie (€ 20.574 voordeel), Beschermd wonen (€ 8.616 nadeel), Bijzondere bijstand (€ 52.580 nadeel), Jeugdhulp onverdeeld (€ 39.865 nadeel), Leerplicht RMC VSV (€ 104.513 voordeel), Lokaal Educatieve Agenda (€ 19.743 nadeel), Maatschappelijke opvang (€ 3.001 nadeel), Ondersteuning lokaal onverdeeld (€ 29.582 nadeel), Ondersteuning wijkteams onverdeeld (€ 14.536 nadeel), Onderwijsachterstandenbeleid (€ 464 voordeel), Sport en gezondheid onverdeeld (€ 229.836 voordeel) en Welzijn (€ 868 voordeel).
--	--

TW-VS-23 vervallen

(TW-VS-24) Begroting RWC	
Programma	Vitaal en Sociaal
Product	Arbeidsmarktparticipatie
Bedrag	1.239.647 euro structureel
Omschrijving	Wij stellen voor om het product Arbeidsmarktparticipatie zowel aan de baten als lastenkant met 1.239.647 euro te verhogen. Het betreft hier de opbouw van de begroting van het RWC.

TW-VS-25 vervallen

(TW-VS-26) WB 2026 VO baten-lasten	
Programma	Vitaal en Sociaal
Product	Ondersteuning Centrumtaken (Wmo)
Bedrag	129.405 euro incidenteel voor 2026
Omschrijving	Wij stellen voor om het deelproduct Vrouwenopvang de baten incidenteel voor 2026 met 53.574 voor de bijdrage CSG te verhogen en voor de SPUK Huiselijk geweld en kindermishandeling met 75.831 euro te verhogen.

(TW-VS-27) Begroting AMR	
Programma	Vitaal en Sociaal
Product	Arbeidsmarktparticipatie
Bedrag	-1.558.333 euro structureel en 2.380.518 euro incidenteel
Omschrijving	Wij stellen voor om het product Arbeidsmarktparticipatie zowel aan de baten als lastenkant met 1.558.333 euro te verlagen. Het betreft hier de aanpassing van de begroting van Arbeidsmarktparticipatie Regionaal. Door de wijzigingen binnen het Twents Fonds voor Vakmanschap en het RWC moest de begroting opnieuw worden opgebouwd. Ook stellen wij om het product Arbeidsmarktparticipatie zowel aan de baten als lastenkant met 2.380.518 euro te verhogen. Het betreft hier de ontvangst van de Subsidie ESF Plus Actieve Inclusie 2024-2025.

(TW-VS-28) Dienstreserve DCW	
Programma	Vitaal en Sociaal
Product	Sociale Werkvoorziening en Nieuw Beschut
Bedrag	27.010 euro incidenteel
Omschrijving	Wij stellen voor om de lasten met 27.010 euro te verhogen en een onttrekking uit de Dienstreserve DCW voor hetzelfde bedrag te verhogen. De Dienstreserve DCW loopt

	middels deze technische wijziging af in 2031.
--	---

(TW-VS-29) Mentaal Gezond Twente	
Programma	Vitaal en Sociaal
Product	Sport en Gezondheid
Bedrag	5.397.612 euro voor 2026 en 3.175.888 euro voor 2027
Omschrijving	Wij stellen voor om het product Sport en Gezondheid zowel aan de baten als aan de lastenkant te verhogen in 2026 voor 5.397.612 euro en in 2027 voor 3.175.888 euro. Deze wijziging heeft te maken met de specifieke uitkering transformatiemiddelen IZA & AZWA 2024-2028 van het Rijk. De uitkering is bedoeld voor de uitvoering van activiteiten die onderdeel uitmaken van het door de zorgverzekeraars goedgekeurde transformatieplan en de bijbehorende begroting. Met het transformatieplan werken wij aan doelen uit het Integraal Zorgakkoord.

(TW-VS-30) Tijdelijke huisvesting SVV91	
Programma	Vitaal en Sociaal
Product	Sport en Gezondheid
Bedrag	60.385 euro incidenteel
Omschrijving	Wij stellen voor om een bedrag van 60.385 euro te onttrekken aan de algemene reserve ten behoeve van de kosten in 2026 voor de verhuizing van SVV91 naar het sportcluster op de Wesselerbrink- Zuid. Conform raadsbesluit 22 september 2025.

(TW-VS-31) Detachering Wijkteams	
Programma	Vitaal en Sociaal
Product	Ondersteuning Wijkteams
Bedrag	95.296 euro incidenteel
Omschrijving	Wij stellen voor om voor het product Ondersteuning Wijkteams zowel de baten als de lasten met 95.296 euro te verhogen. Wijziging heeft te maken met ambtelijk personeel waar de formatie voor is opgehoogd en detacheringsvergoedingen tegenover staan.

(TW-VS-32) Personeel OAB	
Programma	Vitaal en Sociaal
Product	Onderwijs
Bedrag	91.449 euro structureel
Omschrijving	Wij stellen voor om het product Onderwijs, zowel de baten als de lastenkant, structureel met 91.499 euro te verhogen voor het onderdeel Onderwijsachterstandenbeleid. Het gaat hierom een uitbreiding van de inzet op Onderwijsachterstand. Bekostiging komt vanuit de specifieke uitkering OAB.

TW-VS-33 vervallen

(TW-VS-34) Gezond Enschede DOP de Posten	
Programma	Vitaal en Sociaal
Product	Sport en Gezondheid
Bedrag	500.000 euro incidenteel

Omschrijving	Wij stellen voor om een bedrag van 500.000 euro te onttrekken aan de reserve nog uit te voeren werkzaamheden ten behoeve van de realisatie van een ontmoetingsruimte de DOP (Dynamische Ontmoetingsplek de Posten). Conform het beleidskader Gezondheid & Vitaliteit en de uitvoeringsstrategie Gezond Enschede (bestedingsplan 2025).
--------------	--

(TW-VS-35) Werkbegroting Jeugd

Programma	Vitaal en Sociaal
Product	Jeugdhulp en opvang ontheemden
Bedrag	2026: Jeugdhulp (lasten -689.497 euro, baten 209.497 euro), opvang ontheemden (480.000 euro), 2027: Jeugdhulp lasten en baten -209.497 euro.
Omschrijving	Wij stellen voor de verlaging van de specifieke uitkering expertisenetwerk jeugd vanaf 2026 met 209.497 euro zowel aan de batenkant als aan de lastenkant in het product Jeugdhulp te verwerken. De bijdrage van 480.000 euro uit het middelenkader 2026 voor vervoer ontheemden wordt overgeheveld van het product Jeugdhulp naar opvang ontheemden.

(TW-VS-36) Eindafrekening SPUK inburgering

Programma	Vitaal en Sociaal
Product	Arbeidsmarktparticipatie
Bedrag	478.929 euro incidenteel
Omschrijving	Wij stellen voor om het product Arbeidsmarktparticipatie zowel aan de baten als lastenkant met 478.929 euro te verhogen. Het betreft hier de aanpassing van de subsidie specifieke uitkering Inburgering en inburgering onderwijsroute.

TW-VS-37 vervallen

(TW-VS-38) Overhead Sociaal domein

Programma	Vitaal en Sociaal
Product	Sociale Werkvoorziening en Nieuw Beschut & Bedrijfsvoering
Bedrag	24.980 euro structureel
Omschrijving	Wij stellen voor om het personeelsbudget van 24.980 euro, dat momenteel binnen de overhead van het Sociaal Domein staat, structureel te herverdelen over de producten.

(TW-VS-39) Formatie Werk en Inkomen

Programma	Vitaal en Sociaal
Product	Arbeidsmarktparticipatie en Algemene Bijstand Levensonderhoud
Bedrag	12.439 euro structureel
Omschrijving	Wij stellen voor om het personeelsbudget van 12.439 euro structureel te herverdelen over de producten. Het betreft hier een personele wijziging. Eén fte-functie wordt overgeheveld naar een andere afdeling, waardoor een andere verdeelsleutel van toepassing is en de kosten anders worden verdeeld over de producten.

(TW-VS-40) Reserve Duurzame Strategienota

Programma	Vitaal en Sociaal
Product	Jeugdhulp

Bedrag	536.379 euro incidenteel
Omschrijving	Wij stellen voor in 2026 de personeelskosten voor strategie duurzame jeugd ad 536.379 euro te onttrekken uit de reserve hervormingsagenda exploitatie ontwikkeling jeugd.

Duurzaam wonen, leven, werken

(TW-DWLW-01) Vastgoed en RDV	
Programma	Duurzaam wonen, leven, werken
Product	Vastgoedbedrijf en Regionale dienstverlening
Bedrag	23.784 euro en 22.850 euro, structureel
Omschrijving	Wij stellen voor om bij het product Vastgoedbedrijf de lasten en baten te verhogen met 23.784 euro, in verband met mutaties in de vastgoedkosten en de daarmee samenhangende huuropbrengsten. Daarnaast stellen wij voor om de lasten en baten van het product Regionale dienstverlening te verlagen met 22.850 euro, in verband met lagere facilitaire kosten als gevolg van de afstoting van panden en de daarmee samenhangende lagere opbrengsten, doordat lasten niet meer worden doorbelast.

(TW-DWLW-02) Overhevelen lasten van product Bedrijfsvoering naar Versterken Economische Structuur	
Programma	Duurzaam wonen, leven, werken
Product	Dienstverlening aan ondernemers / Versterken Economische Structuur
Bedrag	132.000 euro, structureel
Omschrijving	In verband met het optimaliseren van de organisatie wordt de functie van teamleider Ondernemersloket overgeheveld naar Versterken Economische Structuur. Het budget van de personele lasten van de teamleider wordt met deze begrotingswijziging overgeheveld.

(TW-DWLW-03) Overhevelen lasten materieel budget Ondernemersloket naar Versterken Economische Structuur	
Programma	Duurzaam wonen, leven, werken
Product	Dienstverlening aan ondernemers / Versterken Economische Structuur
Bedrag	108.000 euro, structureel
Omschrijving	In verband met het optimaliseren van de organisatie wordt het Ondernemersloket overgeheveld naar Versterken Economische Structuur. Het budget van de materiele lasten wordt met deze begrotingswijziging overgeheveld.

(TW-DWLW-04) Reserve ophogen met niet-benutte kapitaallasten openbare verlichting cf. vastgesteld beleidsplan	
Programma	Duurzaam wonen, leven, werken
Product	Beheer en onderhoud openbare ruimte (Openbare verlichting)
Bedrag	130.641 euro (2026), incidenteel

Omschrijving	Wij stellen voor, conform voorgaande jaren, de reserve kapitaallasten op te hogen ten laste van het exploitatiebudget kapitaallasten in het product Openbare verlichting. Dit is het gevolg van grote vervangingen in het verleden en langere afschrijvingstermijnen. De wijziging past binnen het raadsvoorstel Beleidsplan openbare verlichting om een reserve in te stellen om fluctuaties van het vervangingsplan op te vangen.
--------------	---

(TW-DWLW-05) Verhoging uitkering liquidatie GR RBT (XL bedrijvenpark)

Programma	Duurzaam wonen, leven, werken
Product	Versterken Economische Structuur
Bedrag	445.000 euro (2026), incidenteel
Omschrijving	In de begroting 2026 is een uitkering van 2,9 mln opgenomen als aandeel in de liquidatie van de GR RBT (XL bedrijvenpark). Op 22 april 2026 heeft het algemeen bestuur van de GR de jaarrekening 2025 vastgesteld en besloten om een totaal bedrag uit te keren van 15,3 mln waarvan 3,4 mln voor Enschede. De hogere uitkering van 445.000 wordt verwerkt als extra bate bij VES en als extra last door dotatie aan de algemene reserve.

(TW-DWLW-06) Parkeerbeheer

Programma	Duurzaam wonen, leven, werken
Product	Parkeerbeheer
Bedrag	-/- 100.000 euro, structureel
Omschrijving	Op basis van de inzichten uit de jaarrekening 2025 worden de geraamde lasten en baten voor 2026 geactualiseerd. Deze bijstelling, verlaging van baten en lasten met 100.000 euro, volgt uit een nadere analyse van de gerealiseerde resultaten en heeft tot doel de begroting beter in lijn te brengen met de feitelijke uitvoering en financiële ontwikkelingen binnen het product Parkeerbeheer. Hiermee wordt een realistisch en transparant financieel beeld geboden voor 2026 ev. gebaseerd op de meest recente inzichten.

(TW-DWLW-07) Kapitaallasten Institutenweg

Programma	Duurzaam wonen, leven, werken
Product	Locatieontwikkeling en Beheer wegen
Bedrag	31.507 euro, structureel
Omschrijving	De kapitaallasten voor de investering Institutenweg zijn begroot in het product Locatieontwikkeling. De aanleg van de Institutenweg valt onder het product Beheer wegen en daar is deze ook geactiveerd. Voorgesteld wordt om de kapitaallasten voor de Institutenweg over te hevelen van het product Locatieontwikkeling naar het product Beheer wegen.

(TW-DWLW-08) Kapitaallasten Centrumkwadraat

Programma	Duurzaam wonen, leven, werken
Product	Locatieontwikkeling en Beheer wegen
Bedrag	15.607 euro, structureel
Omschrijving	De kapitaallasten voor de investeringen Centrumkwadraat zijn in zijn geheel begroot binnen het product Wegen. De investeringen aan de Deurningerstraat behoren bij het product Verkeersinfrastructuur en Mobiliteit en zijn daar geactiveerd. Er wordt voorgesteld om de kapitaallasten over te hevelen van het product Beheer wegen naar

	Product Verkeersinfrastructuur en Mobiliteit.
--	---

(TW-DWLW-09) Compensatie afkoop SVV en Phenix

Programma	Duurzaam wonen, leven, werken
Product	Vastgoedbedrijf en Reserve Strategische Investeringsagenda
Bedrag	207.000 euro (2026), incidenteel
Omschrijving	Wij stellen voor om de lasten met 207.000 euro te verhogen voor de afkoop van de bestaande opstallen van SVV en Phenix. Daarnaast stellen wij voor om de baten met hetzelfde bedrag te verhogen door een onttrekking uit de Reserve Strategische Investeringsagenda, waarvoor reeds middelen beschikbaar zijn gesteld. Als gevolg van de clusteringsopgave voor sportparken heeft de raad in mei 2025 besloten middelen beschikbaar te stellen voor de afkoop van de bestaande opstallen van SVV en Phenix. Deze middelen waren begroot voor 2025. In dat jaar is echter geen overeenstemming bereikt met de betreffende partijen. Voor 2026 wordt verwacht dat deze overeenstemming wel wordt bereikt.

(TW-DWLW-10) SPUK Buitenproportionele opgave beschikking E83 (PFAS o.a.)

Programma	Duurzaam wonen, leven, werken
Product	Beheer onderhoud openbare ruimte (Beleid en uitvoering milieu bodem)
Bedrag	-/- 1.316.209 euro (2026), 828.747 euro (2027), 1.099.162 euro (2028) en 47.154 euro (2029), incidenteel
Omschrijving	Wij stellen voor om de baten en lasten incidenteel te verlagen voor 2026 en te verhogen voor 2027 tot en met 2029 op basis van actualisatie van de raming voor de specifieke uitkering Bodem, buitenproportionele opgave E83. Dit heeft tot doel de begroting beter in lijn te brengen met de feitelijke uitvoering.

(TW-DWLW-11) SPUK Buitenproportionele opgave beschikking E97 (PFAS o.a.)

Programma	Duurzaam wonen, leven, werken
Product	Beheer onderhoud openbare ruimte (Beleid en uitvoering milieu bodem)
Bedrag	-/- 3.587.441 euro (2026), 2.323.642 euro (2027), 1.648.246 euro (2028) en 100.000 euro (2029), incidenteel
Omschrijving	Wij stellen voor om de baten en lasten incidenteel te verlagen voor 2026 en te verhogen voor 2027 tot en met 2029 op basis van actualisatie van de raming voor de specifieke uitkering Bodem, buitenproportionele opgave E97. Dit heeft tot doel de begroting beter in lijn te brengen met de feitelijke uitvoering.

(TW-DWLW-12) SPUK Historische spoedopgave beschikking E113

Programma	Duurzaam wonen, leven, werken
Product	Beheer onderhoud openbare ruimte (Beleid en uitvoering milieu bodem)
Bedrag	336.888 euro (2026) en 336.888 euro (2027), incidenteel
Omschrijving	Wij stellen voor om de baten en lasten incidenteel te verhogen voor 2026 en 2027 op basis van de specifieke uitkeringen Bodem, historische spoedopgave E113.

(TW-DWLW-13) Beëindiging van detachingsperiode	
Programma	Duurzaam wonen, leven, werken
Product	Vastgoedbedrijf en Reserve Vastgoed
Bedrag	58.818 euro (2026), incidenteel
Omschrijving	Wij stellen voor om de externe baten van 58.818 euro, als gevolg van de beëindiging van de detachingsperiode van een medewerker per 1 januari 2026, te verlagen en de onttrekking uit de Vastgoedreserve in overeenkomstige mate te verhogen, zodat het gesloten product binnen de exploitatie resultaatneutraal blijft.

(TW-DWLW-14) Leges K&L	
Programma	Duurzaam wonen, leven, werken
Product	Beheer onderhoud openbare ruimte (Beheer wegen – Opgebroken bestrating)
Bedrag	497.000 euro (2026), incidenteel
Omschrijving	Wij stellen voor om de baten en lasten voor 2026 conform de begroting te verhogen om de aan leges te relateren lasten en de dekking met elkaar in overeenstemming te brengen.

(TW-DWLW-15) Begrotingssubsidie PPS Cromhoff	
Programma	Duurzaam wonen, leven, werken
Product	Locatieontwikkeling
Bedrag	2.050.000 euro (2026) en 325.000 euro (2027), incidenteel
Omschrijving	Wij stellen voor de baten en lasten voor de uit te keren begrotingssubsidie aan de PPS Cromhoff in 2026 te verhogen met 2.050.000 euro en in 2027 te verhogen met 325.000 euro. Aan de PPS Cromhoff is een begrotingssubsidie toegekend en beschikt. Voor 2025 was hier een bedrag van 2.375.000 euro begroot. Echter doordat de oprichting van de PPS langer heeft geduurd is deze subsidie niet meer in 2025 uitgekeerd, dit vindt in 2026 en 2027 plaats. In 2026 zijn aan de PPS Cromhoff B.V. twee begrotingssubsidies beschikt, dit gaat om 4.250.000 euro en 3.000.000 euro.

(TW-DWLW-16) Detachering Losser	
Programma	Duurzaam wonen, leven, werken
Product	Regionale Dienstverlening
Bedrag	26.128 euro (2026) en 27.056 euro (2027), incidenteel
Omschrijving	Wij stellen voor om bij het product Regionale dienstverlening de lasten en baten te verhogen met 26.128 euro in 2026 en 27.056 euro in 2027. Dit houdt verband met de bijdrage voor de BCM-coördinator, die voor 0,2 fte wordt ingezet in Losser.

(TW-DWLW-17) Leegstand vastgoed correctie kostensoort	
Programma	Duurzaam wonen, leven, werken
Product	Vastgoedbedrijf
Bedrag	-/- 566.000 euro (2026), incidenteel

Omschrijving	Wij stellen voor om in 2026 bij het product Vastgoedbedrijf de lasten en baten met 566.000 euro te verlagen. Hiermee wordt een eerdere, onjuiste ophoging gecorrigeerd. Deze ophoging was ten onrechte begroot in verband met veronderstelde gedeerde huurinkomsten als gevolg van leegstand. Deze aanpassing betreft uitsluitend een correctie in de rubricering binnen de lasten- en batenstructuur en heeft derhalve geen effect op het resultaat.
--------------	--

Samenleving en bestuur

(TW-SB-01) Overhead	
Programma	Samenleving en Bestuur en Financiën en Organisatie
Product	College van B&W, Ondersteuning College van B&W en directie, Openbare Orde en Veiligheid, Stadsdeelgewijswerken, Bedrijfsvoering en interne dienstverlening
Bedrag	2026: 1.097.738 euro 2027: 1.093.705 euro 2028 & 2029: 1.091.636 euro
Omschrijving	Wij stellen voor om, in lijn met de notitie BBV, een aantal functies en werkzaamheden financieel anders toe te wijzen binnen deze organisatie. Hiermee voldoen wij aan de BBV voorschriften en de nieuwe notitie overhead.

(TW-SB-02) Cameratoezicht	
Programma	Samenleving en Bestuur
Product	Openbare orde en Veiligheid
Bedrag	140.000 euro structureel
Omschrijving	Wij stellen voor om zowel de baten als de lasten met 140.000 euro te verhogen, dat in lijn ligt met het dienstverleningsovereenkomst met de gemeente Hengelo en gemeente Almelo voor cameratoezicht.

(TW-SB-03) Reserve wijkbudgetten	
Programma	Samenleving en bestuur
Product	Stadsdeelsgewijswerken
Bedrag	138.000 euro incidenteel
Omschrijving	Wij stellen voor om 138.000 euro te onttrekken uit de reserve wijkbudgetten, dit betreft de onderbesteding van de wijkbudgetten uit voorgaand jaar die aangewend wordt voor de wijkbudgetten 2026. Deze wijziging is conform het raadsvoorstel om de wijkbudgetten op 'peil te houden' en wordt zo uitvoering gegeven aan het besluit.

(TW-SB-04) Cofinanciering RIEC	
Programma	Samenleving en bestuur
Product	Openbare Orde en Veiligheid
Bedrag	33.000 euro structureel
Omschrijving	Wij stellen voor om zowel de baten als lasten te verlagen met 33.000 euro conform de voorwaarden van de beschikking van het ministerie J&V. Dit betreft een aanpassing op de cofinanciering die als voorwaarde is gesteld bij deze subsidie.

Financiën en organisatie

(TW-FO-01) SPUK subsidie omgezet naar decentrale uitkering	
Programma	Financiën en organisatie
Product	Interne dienstverlening
Bedrag	158.111 euro structureel
Omschrijving	Wij stellen voor om de lasten en baten met 158.111 euro te verlagen. De Specifieke uitkering IDO (=Informatiepunt Digitale Overheid) is omgezet in een decentralisatie-uitkering. De toekenning van deze uitkering heeft plaatsgevonden in de septembercirculaire en is ook als zodanig in de begroting verwerkt. Met deze begrotingswijziging worden de baten en lasten van de specifieke uitkering IDO uit de begroting gehaald.

(TW-FO-02) Overhevelen participatie team	
Programma	Financiën en organisatie
Product	Stadsdeelsgewijswerken, bedrijfsvoering en interne dienstverlening
Bedrag	288.540 euro structureel
Omschrijving	Wij stellen voor om een bedrag van 288.540 euro structureel over te hevelen vanuit Samenleving en bestuur, product Stadsdeelsgewijs werken naar Financiën en organisatie, product Interne dienstverlening. Het betreft de administratieve herschikking van middelen ten aanzien van het participatieteam.

(TW-FO-03) Dienstverleningsovereenkomst Sportaal	
Programma	Financiën en organisatie
Product	Regionale dienstverlening
Bedrag	51.765 euro incidenteel
Omschrijving	Wij stellen voor om de lasten en baten van het product Regionale dienstverlening met 51.765 euro te verhogen. In de dienstverleningsovereenkomst met Sportaal is aangepast, waarmee de gemeente de inzet van een inkoopadviseur bij Sportaal mag doorbelasten.

(TW-FO-04) Bijdrage Fysiek machinaal vegen/bladruimen	
Programma	Financiën en organisatie, Duurzaam wonen, leven en werken
Product	Algemene inkomsten, Beheer en onderhoud openbare ruimte
Bedrag	1.000.000 euro structureel
Omschrijving	Wij stellen voor een bedrag van 1 miljoen euro voor het innen van gemeentelijke belastingen en het machinaal vegen en bladruimen te dekken uit de terug te vorderen Btw. Voorafgaand aan het opstellen van de Gemeentebegroting 2026-2029 heeft het college besloten de gedeeltelijke inningskosten voor gemeentelijke belastingen en de kosten voor machinaal vegen te gaan dekken uit de terug te vorderen Btw. Dit besluit was bij het vaststellen van de Gemeentebegroting 2026 nog niet verwerkt in de begrotingsadministratie. Deze wijziging wordt daarom nu in de Tussenrapportage 2026 verwerkt.

(TW-FO-05) G40 administratie	
Programma	Financiën en organisatie
Product	Bedrijfsvoering
Bedrag	1.240.000 euro Incidenteel
Omschrijving	Wij stellen voor om zowel de baten als de lasten te verhogen met 1.240.000 euro conform de vastgestelde begroting van de G40. Per 1 januari 2024 voert de gemeente Enschede de financiële administratie uit voor de G40, deze rol is gekoppeld aan de vicevoorzitter van de G40.

(TW-FO-06) Aanpassing begroting 2026-2031 IT Platform	
Programma	Financiën en organisatie
Product	Interne dienstverlening
Bedrag	2026: 6.431 euro, 2027: 28.834 euro, 2028: 29.411 euro, 2029: 29.999 euro en 2030: 30.597 euro
Omschrijving	Wij stellen u voor om de begroting van het IT Platform waarvoor de gemeente Enschede gastheer is, aan te passen aan de begroting die is goedgekeurd door de deelnemende gemeenten en verbonden partijen.

(TW-FO-07) Correctie circulaire 2025	
Programma	Financiën en organisatie
Product	Algemene inkomsten, Algemene uitkering
Bedrag	storting 833.905 euro incidenteel en onttrekking 317.715 euro incidenteel
Omschrijving	Wij stellen voor de verrekening van het effect uit de septembercirculaire 2025 en decembercirculaire 2025 voor begrotingsjaar 2026 te corrigeren van het product Algemene inkomsten naar het product Algemene uitkering. Bij de verwerking van de septembercirculaire 2025 en de decembercirculaire 2025 is het netto effect uit deze circulaire van het product Algemene inkomsten verrekend met de Algemene reserve. Dit had vanaf het product Algemene uitkering gemoeten. Daarom wordt in deze tussenrapportage de begrote storting uit de septembercirculaire 2025 van 833.905 euro gecorrigeerd van het product Algemene inkomsten naar het product Algemene uitkering voor het begrotingsjaar 2026. De begrote onttrekking van 317.715 euro uit de Algemene reserve voor begrotingsjaar 2026, voortvloeiend uit de verwerking van de decembercirculaire 2025, wordt gecorrigeerd van het product Algemene inkomsten naar het product Algemene uitkering.

(TW-FO-08) Losser E-depot IBA	
Programma	Financiën en organisatie
Product	Regionale dienstverlening
Bedrag	2026: 165.412 euro, 2017: 167.412 euro, 2028: 50.000 euro
Omschrijving	Wij stellen voor de de kosten en vergoeding van de gemeente Losser voor de pilot E-depot in de begroting te verwerken. De gemeente Enschede voert deze pilot uit voor de gemeente Losser.

(TW-FO-09) Detacheringen	
Programma	Financiën en organisatie, Samenleving en Bestuur
Product	Ondersteuning College van B&W en directie, Interne dienstverlening en Algemene inkomsten
Bedrag	307.256 euro incidenteel
Omschrijving	Wij stellen voor om zowel de baten als de lasten met 307.256 euro te verhogen als gevolg van detacheringsopbrengsten.

(TW-FO-10) Gewijzigde DVO Losser - Enschede	
Programma	Financiën en organisatie
Product	Regionale Dienstverlening
Bedrag	221.589 euro structureel
Omschrijving	Wij stellen voor om de inkomsten voortkomend uit de dienstverleningsovereenkomsten (DVO) met de externe partij Losser structureel aan te passen op basis van de gemaakte afspraken. Zowel de baten als de lasten worden met bovengenoemde bedrag te verhogen.

(TW-FO-11) Werkcentrum	
Programma	Financiën en organisatie
Product	Algemene inkomsten
Bedrag	46.013 euro incidenteel
Omschrijving	Wij stellen voor om 46.013 euro over te hevelen van Arbeidsmarktparticipatie naar Algemene inkomsten voor de dekking van personele kosten.

(TW-FO-12) Opvoeren begroting detachering Onderhoud Enschede	
Programma	Financiën en organisatie
Product	Regionale dienstverlening
Bedrag	3.175.000 euro structureel
Omschrijving	Wij stellen voor de baten en lasten voor het product Regionale dienstverlening te verhogen met 3,175 miljoen euro. Hiermee wordt de personeelsbegroting voor de medewerkers, die door de gemeente Enschede gedetacheerd worden aan Onderhoud Enschede, opgenomen in de begrotingsadministratie.

TW-FO-13 Vervallen

(TW-FO-14) Wijziging formatie management Dienstverlening	
Programma	Financiën en organisatie, Samenleving en Bestuur
Product	Interne dienstverlening, Gemeentearchief en Publieksdienstverlening
Bedrag	49.113 euro incidenteel, vanaf 2027 30.603 euro structureel

Omschrijving	Wij stellen voor om personeelsbudget over te hevelen van de producten Interne dienstverlening en Gemeentearchief naar Publieksdienstverlening als gevolg van de voorgenomen koers m.b.t. het management van het Cluster Dienstverlening. Het budget blijft binnen het cluster Dienstverlening.
--------------	--

(TW-FO-15) Overheveling 1 fte Adviseur V

Programma	Financiën en organisatie
Product	Bedrijfsvoering en Interne dienstverlening
Bedrag	103.530 euro (2026) structureel
Omschrijving	Wij stellen voor om 103.530 euro over te hevelen van het product Interne dienstverlening naar het product Bedrijfsvoering in verband met overdracht van taken van 1 fte Adviseur V van Finance en control naar Planning & Control Domein Fysiek.

(TW-FO-16) Reclamebelasting

Programma	Financiën en organisatie, Duurzaam wonen leven & werken
Product	Algemene Belastingen en versterken economische structuur
Bedrag	240.000 euro structureel
Omschrijving	Op 30 september 2025 heeft het college besloten om de grondslag voor de uitkering aan het Ondernemersfonds te wijzigen van een heffing op basis van de reclame naar een heffing op basis van de WOZ waarde van het gebouw. Dit levert een extra bate op algemene belastingen en zal als extra last bij Versterken Economische Structuur worden uitgekeerd aan het Ondernemersfonds. Het betreft een verhoging van 240.000 euro als extra impuls om de binnenstad aantrekkelijker en mooier te maken.

(TW-FO-17) IT Bedrijf

Programma	Financiën en organisatie
Product	Interne dienstverlening en Regionale dienstverlening
Bedrag	500.000 euro incidenteel (IDV 2026), 148.400 euro incidenteel (IDV/RDV 2026), 464.370 euro incidenteel (RDV 2026)
Omschrijving	Wij stellen voor om de lasten van het product Interne dienstverlening met 500.000 euro te verhogen. Dit in verband met de hogere uitgaven voor het project Base. Deze uitgaven waren al verwacht in 2025, maar hebben pas in 2026 plaatsgevonden. De raad heeft daarvoor budget beschikbaar gesteld in de Zomernota 2024. Omdat deze middelen in 2025 niet zijn ingezet, zijn te bewaard in de reserve. Deze middelen worden nu onttrokken om de kosten te dekken. De lasten voor de verwachte Vpb-belasting staan begroot onder het product Interne dienstverlening, terwijl ze betrekking heeft op de dienstverlening, die wordt verantwoord onder de Regionale dienstverlening. Met deze begrotingswijziging wordt deze Vpb-last verplaatst van het product Interne dienstverlening naar Regionale dienstverlening. Tot slot worden de baten en lasten voor het product Regionale dienstverlening verhoogd met 464.371 euro. Dit heeft te maken met een hogere last voor de dienstverlening aan derden, die wij ook doorrekenen aan deze partijen.

(TW-FO-18) IT bedrijf DVO Losser

Programma	Financiën en organisatie
-----------	--------------------------

Product	Interne dienstverlening en Regionale dienstverlening
Bedrag	172.198 euro structureel
Omschrijving	Wij stellen voor om de toegerekende prijsindexatie voor de dienstverleningsovereenkomst met Losser aan het lastenbudget van het product Interne dienstverlening over te boeken naar het product Regionale dienstverlening. De lasten voor de dienstverlening aan Losser, voortvloeiend uit deze dienstverleningsovereenkomst zullen ook verantwoord worden onder het product Regionale dienstverlening, daarom is het logisch dat het bijbehorende budget ook onder het product Regionale dienstverlening wordt gepresenteerd.

(TW-FO-19) Inzet KCC CIMOT	
Programma	Financiën en organisatie
Product	Interne dienstverlening en ondersteuning centrumtaken (WMO)
Bedrag	12.000 euro structureel
Omschrijving	Wij stellen voor om 12.000 euro over te hevelen van het product ondersteuning centrumtaken (WMO) naar Interne Dienstverlening voortkomend uit de dienstverleningsovereenkomst tussen de afdeling KCC en CIMOT.

Bijlage 3 Begrotingswijzigingen

Deze bijlage bevat zowel niet-technische als technische begrotingswijzigingen.

Niet technische wijzigingen:

Beslispuntnr.	Programma	Product	L/B	2026	2027	2028	2029	2030
Beslispunt 2: Meicirculaire, na besluitvorming	Diverse programma's	Diverse programma's	Lasten	pm	pm	pm	pm	pm
			Baten	pm	pm	pm	pm	pm
				0	0	0	0	0
Beslispunt 3: Subsidie NUTwente (BP-VS-01)	Vitaal en sociaal	Opvang Ontheemden	Lasten	0	0	0	0	0
Subtotaal - beslispunt BP-VS-01				0	0	0	0	0
Beslispunt 4: formatie voor vroegtijdig schoolverlaters (BP-VS-02)	Vitaal en sociaal	Onderwijs	Onttrekking reserves	-52.256	0	0	0	0
			Lasten	104.513	0	0	0	0
			Baten	-52.256	0	0	0	0
Subtotaal - beslispunt BP-VS-02				0	0	0	0	0
Beslispunt 5: VSO/PRO projecten bij scholen. (BP-VS-03)	Vitaal en sociaal	Onderwijs	Onttrekking reserves	- 2.034.939	0	0	0	0
			Lasten	2.034.939	0	0	0	0
Subtotaal - beslispunt BP-VS-03				0	0	0	0	0
Beslispunt 6: Subsidie Diaconaal Platform Enschede (BP-VS-04)	Vitaal en sociaal	Schuldhulpverlening	Lasten	0	0	0	0	0
Subtotaal - beslispunt BP-VS-04				0	0	0	0	0
Beslispunt 7: begrotingssubsidie SPUK stimulering sport 2026 (BP-VS-05)	Vitaal en sociaal	Sport en Gezondheid	Lasten	1.065.554	0	0	0	0
			Baten	- 1.065.554	0	0	0	0
Subtotaal - beslispunt BP-VS-05				0	0	0	0	0
Beslispunt 8: Thuiszitterstafel (BP-VS-06)	Vitaal en sociaal	Onderwijs	Onttrekking reserves	-50.000	0	0	0	0
			Lasten	50.000	0	0	0	0
Subtotaal - beslispunt BP-VS-06				0	0	0	0	0
Beslispunt 9,10 en 11: wijzigingen gesubsidieerde	Vitaal en sociaal	Algemene Maatschappelijke Voorzieningen	Lasten	0	0	0	0	0

instellingen (BP-VS-07)								
Subtotaal - beslispunt BP-VS-07				0	0	0	0	0
Beslispunt 12: subsidie Kracht van Verenigingen (BP-VS-08)	Vitaal en sociaal	Jeugdhulp	Lasten	0	0	0	0	0
Subtotaal - beslispunt BP-VS-08				0	0	0	0	0
Beslispunt 13: middelen voor DU IBO Problematische Schulden	Vitaal en sociaal (onderdeel beslispunt 2)							
Beslispunt 14: Stadserafsluiting (BP-DWLW-01)	Duurzaam wonen, leven en werken	Beheer en Onderhoud Openbare Ruimte	Lasten	-153.805	-153.805	-153.805	-153.805	- 153.805
			Baten	36.131	36.131	36.131	36.131	36.131
		Bestemmen, Vergunnen, Toezicht en Handhaving	Lasten	186.053	186.053	186.053	186.053	186.053
			Baten	-68.379	-68.379	-68.379	-68.379	-68.379
Subtotaal - beslispunt BP-DWLW-01				0	0	0	0	0
Beslispunt 15: Subsidiebudget Stichting Landschapsfonds Enschede (BP-DWLW-02)	Duurzaam wonen, leven en werken	Stedelijke ontwikkeling	Lasten	0				
Subtotaal - beslispunt BP-DWLW-02				0				
Beslispunt 16: Subsidie Stawel (BP-DWLW-03)	Duurzaam wonen, leven en werken	Stedelijke ontwikkeling	Lasten	0				
Subtotaal - beslispunt BP-DWLW-03				0				
Beslispunt 17: Werkprogramma Bodem en Ondergrond. (BP-DWLW-04)	Duurzaam wonen, leven en werken	Dienstverlening aan ondernemers	Onttrekking reserves	-367.811	-55.000	-130.188		
			Lasten	367.811	55.000	130.188		
Subtotaal - beslispunt BP-DWLW-04				0	0	0	0	0
Beslispunt 18: Krediet Ouderencentrum (BP-DWLW-05)								
Subtotaal - beslispunt BP-DWLW-05				0	0	0	0	0
Beslispunt 19: Bedrijfsbureau RO&B (BP-DWLW-06)	Duurzaam wonen, leven en werken	Dienstverlening aan ondernemers	Storting reserves	200.000	0	0	0	0
			Lasten	-200.000	0	0	0	0

Subtotaal - beslispunt BP-DWLW-06				0	0	0	0	0
Beslispunt 20: Doorbeschikking rijksubsidie Preventie met Gezag (BP-SB-01)	Samenleving en bestuur	Openbare orde en veiligheid	Lasten	1.030.733	1.766.972	1.766.972	1.766.972	0
			Baten	- 1.030.733	- 1.766.972	- 1.766.972	- 1.766.972	0
Subtotaal - beslispunt BP-SB-01				0	0	0	0	0
Beslispunt 21: storting reserve Loon- en prijscompensatie (BP-FO-01)	Samenleving en bestuur	Openbare orde en veiligheid	Storting reserves	795.807	0	0	0	0
			Lasten	-795.807	0	0	0	0
	Financien en organisatie	Algemene belastingen	Storting reserves	828.538	0	0	0	0
			Lasten	-828.538	0	0	0	0
Subtotaal - beslispunt BP-FO-01				0	0	0	0	0
Beslispunt 22: Krediet IT hardware (BP-FO-02)								
Subtotaal - beslispunt BP-FO-02				0	0	0	0	0
Beslispunt 23: Uitfasering ESuite en Cloudplateau. BP-FO-03	Financien en organisatie	Interne dienstverlening	Onttrekking reserves	- 1.065.000	0	0	0	0
			Lasten	1.065.000	0	0	0	0
Subtotaal - beslispunt BP-FO-03				0	0	0	0	0
Totaal				0	0	0	0	0

Technische wijzigingen:

Conform Bijlage 1/beslispunt 1

Beslispuntnr.	Programma	Product	L/B	2026	2027	2028	2029	2030
TW-VS-03	Vitaal en sociaal	Sociale Werkvoorziening en Nieuw Beschut	Lasten	436.780	766.730	817.790	582.110	546.370
			Baten	-436.780	-766.730	-817.790	-582.110	-546.370
TW-VS-04	Vitaal en sociaal	Sociale Werkvoorziening en Nieuw Beschut	Lasten	693.940	693.940	693.940	693.940	693.940
			Baten	-693.940	-693.940	-693.940	-693.940	-693.940
TW-VS-05	Vitaal en sociaal	Algemene Maatschappelijke Voorzieningen	Lasten	-1.780	0	0	0	0
			Baten	1.780	0	0	0	0
		Onderwijs	Lasten	-190.269	0	0	0	0
			Baten	190.269	0	0	0	0
		Sport en Gezondheid	Lasten	703.852	0	0	0	0
			Baten	-703.852	0	0	0	0
TW-VS-06	Vitaal en sociaal	Arbeidsmarktparticipatie	Lasten	192	192	192	192	192
		Jeugdhulp	Lasten	-100.329	-100.329	-100.329	-100.329	-100.329
		Ondersteuning lokaal (WMO)	Lasten	-489.208	-489.208	-489.208	-489.208	-489.208

		Ondersteuning wijkteams	Lasten	589.328	589.328	589.328	589.328	589.328
		Onderwijs	Lasten	17	17	17	17	17
TW-VS-08	Vitaal en sociaal	Onderwijs	Lasten	388.952	0	0	0	0
			Baten	-388.952	0	0	0	0
TW-VS-09	Vitaal en sociaal	Ondersteuning centrumtaken (WMO)	Lasten	260.860	260.860	260.860	260.860	260.860
			Baten	-260.860	-260.860	-260.860	-260.860	-260.860
TW-VS-11	Vitaal en sociaal	Onderwijs	Lasten	2.986.637	2.233.761	2.233.761	2.233.761	2.233.761
			Baten	- 2.986.637	- 2.233.761	- 2.233.761	- 2.233.761	- 2.233.761
TW-VS-12	Vitaal en sociaal	Algemene bijstand levensonderhoud	Lasten	6.590.915	6.590.915	6.590.915	6.590.915	6.590.915
			Baten	- 6.590.915	- 6.590.915	- 6.590.915	- 6.590.915	- 6.590.915
TW-DWLW-01	Financien en organisatie	Regionale dienstverlening	Lasten	-22.850	-22.850	-22.850	-22.850	-22.850
			Baten	22.850	22.850	22.850	22.850	22.850
		Vastgoedbedrijf	Lasten	23.784	23.784	23.784	23.784	23.784
			Baten	-23.784	-23.784	-23.784	-23.784	-23.784
TW-DWLW-02	Duurzaam wonen, leven en werken	Versterken economische structuur	Lasten	131.754	131.754	131.754	131.754	131.754
	Financien en organisatie	Bedrijfsvoering	Lasten	-131.754	-131.754	-131.754	-131.754	-131.754
TW-DWLW-03	Duurzaam wonen, leven en werken	Dienstverlening aan ondernemers	Lasten	-108.201	-108.201	-108.201	-108.201	-108.201
		Versterken economische structuur	Lasten	108.201	108.201	108.201	108.201	108.201
TW-DWLW-04	Duurzaam wonen, leven en werken	Beheer en Onderhoud Openbare Ruimte	Storting reserves	130.642	0	0	0	0
			Lasten	-130.642	0	0	0	0
TW-DWLW-05	Duurzaam wonen, leven en werken	Versterken economische structuur	Storting reserves	444.996	0	0	0	0
			Baten	-444.996	0	0	0	0
TW-DWLW-06	Duurzaam wonen, leven en werken	Parkeerbeheer	Lasten	-100.000	-100.000	-100.000	-100.000	-100.000
			Baten	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000
TW-DWLW-07	Duurzaam wonen, leven en werken	Beheer en Onderhoud Openbare Ruimte	Lasten	31.507	31.507	31.507	31.507	31.507
		Locatieontwikkeling	Lasten	-31.507	-31.507	-31.507	-31.507	-31.507
TW-DWLW-08	Duurzaam wonen, leven en werken	Beheer en Onderhoud Openbare Ruimte	Lasten	-15.607	-15.607	-15.607	-15.607	-15.607
		Verkeersinfrastructuur en beleid	Lasten	15.607	15.607	15.607	15.607	15.607
TW-DWLW-09	Financien en organisatie	Vastgoedbedrijf	Onttrekking reserves	-207.000	0	0	0	0
			Lasten	207.000	0	0	0	0

TW-DWLW-10	Duurzaam wonen, leven en werken	Beheer en Onderhoud Openbare Ruimte	Lasten	- 1.316.209	828.747	1.099.162	47.154	0
			Baten	1.316.209	-828.747	- 1.099.162	-47.154	0
TW-DWLW-11	Duurzaam wonen, leven en werken	Beheer en Onderhoud Openbare Ruimte	Lasten	- 3.587.441	2.323.642	1.648.246	100.000	0
			Baten	3.587.441	- 2.323.642	- 1.648.246	-100.000	0
TW-DWLW-12	Duurzaam wonen, leven en werken	Beheer en Onderhoud Openbare Ruimte	Lasten	336.888	336.888	0	0	0
			Baten	-336.888	-336.888	0	0	0
TW-DWLW-13	Financien en organisatie	Vastgoedbedrijf	Onttrekking reserves	-58.818	0	0	0	0
			Baten	58.818	0	0	0	0
TW-DWLW-14	Duurzaam wonen, leven en werken	Beheer en Onderhoud Openbare Ruimte	Lasten	497.000	0	0	0	0
			Baten	-497.000	0	0	0	0
TW-DWLW-15	Duurzaam wonen, leven en werken	Locatieontwikkeling	Lasten	2.050.000	325.000	0	0	0
			Baten	- 2.050.000	-325.000	0	0	0
TW-DWLW-16	Financien en organisatie	Regionale dienstverlening	Lasten	26.128	27.056	0	0	0
			Baten	-26.128	-27.056	0	0	0
TW-DWLW-17	Financien en organisatie	Vastgoedbedrijf	Lasten	-566.412	0	0	0	0
			Baten	566.412	0	0	0	0
TW-SB-01	Samenleving en bestuur	College van B&W	Lasten	-537.786	-537.786	-537.786	-537.786	-537.786
		Ondersteuning College van B&W en directie	Lasten	-62.287	-58.255	-56.185	-56.185	-56.185
		Openbare orde en veiligheid	Lasten	601.326	597.293	595.224	595.224	595.224
		Stadsdeelsgewijs werken	Lasten	496.412	496.412	496.412	496.412	496.412
	Financien en organisatie	Bedrijfsvoering	Lasten	-496.412	-496.412	-496.412	-496.412	-496.412
		Interne dienstverlening	Lasten	-1.252	-1.252	-1.252	-1.252	-1.252
TW-SB-02	Samenleving en bestuur	Openbare orde en veiligheid	Lasten	140.000	140.000	140.000	140.000	140.000
			Baten	-140.000	-140.000	-140.000	-140.000	-140.000
TW-SB-03	Samenleving en bestuur	Stadsdeelsgewijs werken	Onttrekking reserves	-138.000	0	0	0	0
			Lasten	138.000	0	0	0	0
TW-SB-04	Samenleving en bestuur	Openbare orde en veiligheid	Lasten	-33.000	-33.000	-33.000	0	0
			Baten	33.000	33.000	33.000	0	0
TW-FO-01	Financien en organisatie	Interne dienstverlening	Lasten	-158.111	-158.111	-158.111	-158.111	-158.111
			Baten	158.111	158.111	158.111	158.111	158.111
TW-FO-02	Samenleving en bestuur	Stadsdeelsgewijs werken	Lasten	-262.327	-262.327	-262.327	-262.327	-262.327
	Financien en	Bedrijfsvoering	Lasten	-26.214	-26.214	-26.214	-26.214	-26.214

	organisatie	Interne dienstverlening	Lasten	288.541	288.541	288.541	288.541	288.541
TW-FO-03	Financien en organisatie	Algemene inkomsten	Lasten	0	18.135	18.135	18.135	18.135
			Baten	-51.765	-69.900	-69.900	-69.900	-69.900
		Regionale dienstverlening	Lasten	51.765	51.765	51.765	51.765	51.765
TW-FO-04	Duurzaam wonen, leven en werken	Beheer en Onderhoud Openbare Ruimte	Lasten	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000
			Baten	-1.000.000	-1.000.000	-1.000.000	-1.000.000	-1.000.000
		Algemene inkomsten	Lasten	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000
TW-FO-05	Financien en organisatie	Bedrijfsvoering	Lasten	1.240.100	0	0	0	0
			Baten	-1.240.100	0	0	0	0
		Interne dienstverlening	Lasten	6.431	28.834	29.411	29.999	30.597
TW-FO-06	Financien en organisatie	Algemene inkomsten	Lasten	6.431	28.834	29.411	29.999	30.597
			Baten	-6.431	-28.834	-29.411	-29.999	-30.597
		Regionale dienstverlening	Lasten	165.412	167.412	50.000	0	0
TW-FO-07	Financien en organisatie	Algemene inkomsten	Lasten	165.412	167.412	50.000	0	0
			Baten	-165.412	-167.412	-50.000	0	0
		Algemene uitkering	Lasten	105.176	0	0	0	0
TW-FO-08	Financien en organisatie	Algemene inkomsten	Lasten	43.152	0	0	0	0
			Baten	-43.152	0	0	0	0
		Interne dienstverlening	Lasten	105.176	0	0	0	0
TW-FO-09	Samenleving en bestuur	Ondersteuning College van B&W en directie	Lasten	158.928	0	0	0	0
			Baten	-158.928	0	0	0	0
		Algemene inkomsten	Lasten	43.152	0	0	0	0
TW-FO-10	Financien en organisatie	Algemene inkomsten	Lasten	43.152	0	0	0	0
			Baten	-43.152	0	0	0	0
		Interne dienstverlening	Lasten	105.176	0	0	0	0
TW-FO-11	Vitaal en sociaal	Arbeidsmarktparticipatie	Lasten	46.013	0	0	0	0
			Baten	-46.013	0	0	0	0
		Algemene inkomsten	Lasten	46.013	0	0	0	0
TW-FO-12	Financien en organisatie	Regionale dienstverlening	Lasten	3.175.000	3.175.000	3.175.000	3.175.000	3.175.000
			Baten	-3.175.000	-3.175.000	-3.175.000	-3.175.000	-3.175.000
		Publieksdienstverlening	Lasten	49.133	30.603	30.603	30.603	30.603
TW-FO-14	Samenleving en bestuur	Publieksdienstverlening	Lasten	49.133	30.603	30.603	30.603	30.603
			Baten	-49.133	-30.603	-30.603	-30.603	-30.603
		Gemeentearchief	Lasten	-7.584	-12.569	-12.569	-12.569	-12.569

	organisatie	Interne dienstverlening	Lasten	-41.549	-18.034	-18.034	-18.034	-18.034
TW-FO-15	Financien en organisatie	Bedrijfsvoering	Lasten	103.530	103.530	103.530	103.530	103.530
		Interne dienstverlening	Lasten	-103.530	-103.530	-103.530	-103.530	-103.530
TW-FO-16	Duurzaam wonen, leven en werken	Versterken economische structuur	Lasten	240.000	240.000	240.000	240.000	240.000
	Financien en organisatie	Algemene belastingen	Baten	-240.000	-240.000	-240.000	-240.000	-240.000
TW-FO-17	Financien en organisatie	Interne dienstverlening	Onttrekking reserves	-500.000	0	0	0	0
			Lasten	351.600	0	0	0	0
		Regionale dienstverlening	Lasten	612.770	0	0	0	0
			Baten	-464.370	0	0	0	0
TW-FO-18	Financien en organisatie	Interne dienstverlening	Lasten	-172.198	-172.198	-172.198	-172.198	-172.198
		Regionale dienstverlening	Lasten	172.198	172.198	172.198	172.198	172.198
TW-FO-19	Vitaal en sociaal	Ondersteuning centrumtaken (WMO)	Lasten	-12.000	-12.000	-12.000	-12.000	-12.000
	Financien en organisatie	Interne dienstverlening	Lasten	12.000	12.000	12.000	12.000	12.000
TW-VS 29	Vitaal en sociaal	Sport en Gezondheid	Lasten	5.397.612	3.175.888	0	0	0
			Baten	-5.397.612	-3.175.888	0	0	0
TW-VS-16	Vitaal en sociaal	Arbeidsmarktparticipatie	Lasten	-828.383	0	0	0	0
			Baten	828.383	0	0	0	0
TW-VS-19	Vitaal en sociaal	Ondersteuning centrumtaken (WMO)	Lasten	22.856	2.078	0	0	0
			Baten	-22.856	-2.078	0	0	0
TW-VS-20	Vitaal en sociaal	Ondersteuning centrumtaken (WMO)	Lasten	14.414	0	0	0	0
			Baten	-14.414	0	0	0	0
TW-VS-21	Vitaal en sociaal	Ondersteuning centrumtaken (WMO)	Lasten	675.620	600.000	600.000	600.000	600.000
			Baten	-675.620	-600.000	-600.000	-600.000	-600.000
TW-VS-22	Vitaal en sociaal	Algemene Maatschappelijke Voorzieningen	Lasten	-55.343	-54.560	-54.560	-54.564	-54.564
		Arbeidsmarktparticipatie	Lasten	-8.807	-7.811	-7.811	-7.816	-7.816
		Inkomensondersteuning	Lasten	-50.984	-52.562	-52.561	-52.580	-52.580
		Jeugdhulp	Lasten	-39.186	-39.865	-39.865	-39.865	-39.865
		Ondersteuning centrumtaken (WMO)	Lasten	-11.613	-11.613	-11.613	-11.613	-11.613
		Ondersteuning lokaal (WMO)	Lasten	-28.467	-29.582	-29.582	-29.582	-29.582
		Ondersteuning wijkteams	Lasten	-14.073	-14.536	-14.536	-14.536	-14.536

		Onderwijs	Lasten	42.366	42.675	42.674	78.159	85.233
			Baten	-62.071	-62.071	-62.071	-97.439	-104.513
		Sport en Gezondheid	Lasten	228.177	229.925	229.925	229.836	229.836
TW-VS-24	Vitaal en sociaal	Arbeidsmarktparticipatie	Storting reserves	51.922	116.432	190.930	0	0
			Lasten	-14.197	-58.707	-8.205	182.725	182.725
			Baten	-37.725	-57.725	-182.725	-182.725	-182.725
TW-VS-26	Vitaal en sociaal	Ondersteuning centrumtaken (WMO)	Lasten	129.405	-160.980	-160.980	-160.980	-160.980
			Baten	-129.405	160.980	160.980	160.980	160.980
TW-VS-27	Vitaal en sociaal	Arbeidsmarktparticipatie	Storting reserves	104.118	-400.077	-400.077	-400.077	-400.077
			Onttrekking reserves	2.192.923	2.469.857	130.879	-159.000	0
			Lasten	-	-	-	-	-
				1.874.934	4.594.780	2.250.802	1.960.923	2.119.923
			Baten	-422.107	2.525.000	2.520.000	2.520.000	2.520.000
TW-VS-28	Vitaal en sociaal	Sociale Werkvoorziening en Nieuw Beschut	Onttrekking reserves	39.490	39.490	39.490	-10.510	39.490
			Lasten	-39.490	-39.490	-39.490	10.510	-39.490
TW-VS-30	Vitaal en sociaal	Sport en Gezondheid	Onttrekking reserves	-60.385	0	0	0	0
			Lasten	60.385	0	0	0	0
TW-VS-31	Vitaal en sociaal	Ondersteuning wijkteams	Lasten	95.296	0	0	0	0
			Baten	-95.296	0	0	0	0
TW-VS-32	Vitaal en sociaal	Onderwijs	Lasten	91.449	91.449	91.449	91.449	91.449
			Baten	-91.449	-91.449	-91.449	-91.449	-91.449
TW-VS-34	Vitaal en sociaal	Sport en Gezondheid	Onttrekking reserves	-500.000	0	0	0	0
			Lasten	500.000	0	0	0	0
TW-VS-35	Vitaal en sociaal	Jeugdhulp	Lasten	-689.497	-209.497	0	0	0
			Baten	209.497	209.497	0	0	0
		Opvang Ontheemden	Lasten	480.000	0	0	0	0
TW-VS-36	Vitaal en sociaal	Arbeidsmarktparticipatie	Lasten	478.929	0	0	0	0
			Baten	-478.929	0	0	0	0
TW-VS-38	Vitaal en sociaal	Arbeidsmarktparticipatie	Lasten	-13.820	0	0	0	0
		Ondersteuning centrumtaken (WMO)	Lasten	-3.996	-1.998	-1.998	-1.998	-1.998
		Onderwijs	Lasten	0	6.518	6.518	6.518	6.518
		Sociale Werkvoorziening en Nieuw Beschut	Lasten	-22.208	-6.518	-6.518	-6.518	-6.518
	Financien en	Bedrijfsvoering	Lasten	40.024	1.998	1.998	1.998	1.998

	organisatie							
TW-VS-39	Vitaal en sociaal	Algemene bijstand levensonderhoud	Lasten	5.722	34.332	34.332	34.332	34.332
		Arbeidsmarktparticipatie	Lasten	-5.722	-34.332	-34.332	-34.332	-34.332
TW-VS-40	Vitaal en sociaal	Jeugdhulp	Onttrekking reserves	-536.380	0	0	0	0
			Lasten	536.380	0	0	0	0
Totaal				0	0	0	0	0

Bijlage 4: Interbestuurlijk toezicht 2026

Met de bestuursovereenkomst Interbestuurlijk Toezicht wordt invulling gegeven aan de Wet revitalisering generiek toezicht. De Wet revitalisering generiek toezicht vereenvoudigt het stelsel van interbestuurlijk toezicht waarbij ervan wordt uitgegaan dat de Raad de wettelijke medebewindstaken van haar eigen bestuur zoveel als mogelijk zelf controleert. Daarnaast is de provincie in principe de enige verticale toezichthouder op de gemeente.

De uitvoering gebeurt doordat jaarlijks een toezichtregime wordt opgesteld door Gedeputeerde Staten van Overijssel. Op basis van hiervan wordt met behulp van een verkeerslichtmodel (groen, oranje en rood) de stand van zaken binnen een gemeente vastgesteld.

Groen betekent dat er wordt voldaan aan de wettelijke eisen, de provincie blijft toezichthouder op afstand. Bij oranje is er tenminste één aspect waar dat niet het geval is; bij rood is er duidelijk wat aan de hand. De gevolgen voor de intensiteit en de frequentie van het toezicht spreken voor zich.

Het totaalbeeld is opgebouwd uit vijf domeinen waarbij de provincie toezichthouder is. Dit zijn de domeinen Financiën, Wabo (Wet algemene bepalingen omgevingsrecht), Wro (Wet ruimtelijke ordening), informatie - & archiefbeheer, huisvesting statushouders en erfgoed. De kleur van het totaalbeeld is het gewogen gemiddelde van de verschillende domeinen. De verschillende domeinen worden niet allemaal even zwaar gewaardeerd. Er wordt een weging van de factoren toegepast. Dit om een evenwichtiger verdeling van de verschillende domeinen te krijgen. Financiën weegt het zwaarst omdat dit doorwerkt op alle gemeentelijke beleidsterreinen. Voor Financiën betreft het toezicht op de begroting; voor de overige domeinen gaat het om toezicht op de uitvoering van gemeentelijke medebewindstaken.

Vanaf 2026 gaat de provincie met gemeenten in gesprek om samen het interbestuurlijk toezicht op Erfgoed verder te verdiepen, waarbij de kwaliteit van gemeentelijke erfgoedzorg in de praktijk meer aandacht zal krijgen.

Totaalbeeld Enschede: Groen

De kleur van het totaalbeeld is dit jaar groen hetzelfde als vorig jaar. De kleuring heeft een signaalfunctie en is niet bedoeld als 'goed' of 'fout'. Wanneer een domein oranje of rood kleurt, dan betekent dat dat de provincie risico's ziet waarop actie nodig is. Enschede voldoet met de kleur groen aan de wettelijke eisen, de provincie blijft toezichthouder op afstand.

Het inkleuren per domein en dus de beoordeling van de provincie is ambtelijk afgestemd met de gemeentelijke contactpersonen per domein. De score is/wordt teruggekoppeld met de verantwoordelijke portefeuillehouders. Voor de oranje of rode domeinen geldt dat de provincie, zoals hiervoor is aangegeven, het inhoudelijke gesprek wil voeren met de gemeente over de gesignaleerde risico's.

De domeinen Financiën, Ruimtelijke Ordening, Huisvesting Statushouders en Erfgoed kleuren groen. De gemeente voldoet op deze domeinen aan de criteria uit het beoordelingskader.

Reactie gemeente per onderdeel

Financiën: Groen

Aan de motivering voor de groene kleuring van het domein “Financiën” heeft de begroting 2026 en de toezichtbrief van eind 2025 ten grondslag gelegen. Het is positief dat de provincie in het totaalbeeld aangeeft dat er sprake is van een structureel en reëel evenwicht, waarmee wordt voldaan aan de eisen van het toezichtkader. De verbetering van oranje in 2025 naar groen in 2026 laat zien dat de inspanningen om het financieel huishoudboekje op orde te krijgen, hun vruchten hebben afgeworpen. De begroting is sluitend, de risico's zijn goed in beeld gebracht en er zijn adequate maatregelen genomen om eventuele tekorten op te vangen. Er is aandacht voor realistische ramingen en transparante rapportages. Ook wordt het positieve effect van het financiële beleid op de continuïteit van gemeentelijke taken onderstreept. Ten slotte wordt opgemerkt dat deze groene beoordeling is gebaseerd op de begroting 2026 en de toezichtbrief van eind 2025 en daarmee nog geen rekening houdt met recente financiële tegenvallers zoals opgenomen in de meest actuele financiële foto. Dit vraagt om blijvende aandacht voor het structurele financiële evenwicht in de komende jaren.

Erfgoed: Groen

Op basis van de vragen die worden gesteld scoren wij groen. De vragen richten zich slechts op 4 onderdelen, bv het hebben van een cultuurhistorische en archeologische waarden- en beleidskaart. Maar de vragen gaan niet over het functioneren ervan (volledig en actueel, werking in de praktijk, bemensing, etc.). De provincie werkt dan ook aan een nieuw model. De wettelijke basis hebben we helaas nog niet op orde.

In 2025 is duidelijk geworden naar aanleiding van een beleidsdoorlichting, dat door het ontbreken van een integrale erfgoedvisie en de versnipperde middelen overzicht en sturing ontbreekt. Waardoor doelmatig werken lastig is. Tegelijkertijd is de personele capaciteit onvoldoende om wettelijke erfgoed- en archeologietaken goed uit te voeren, wat leidt tot ad hoc oplossingen, risico op budgetoverschrijdingen en vertragingen. Zeker in de context van extra taken door de Omgevingswet. Waaronder het herzien van beleid, verwerking beleid in het omgevingsplan en het sterker inbedden van erfgoed en archeologie in planvorming.

WRO: Groen

De provincie heeft goed beeld van de vastgestelde Omgevingsvisie en van ons Transitieplan omgevingsplan Enschede. We maken goede stappen in de implementatie van de Omgevingswet. De rijksmiddelen implementatie Omgevingswet zijn 2025 gestopt. Echter de transitie loopt nog jarenlang door. Over de benodigde capaciteit de komende jaren voor de implementatie en transitie maken wij ons zorgen in combinatie met de versnelling van de woningbouwopgave. Onze zorg is gedeeld met de raad in de financiële foto.

Huisvesting Statushouders: Groen

Gemeente Enschede heeft de taakstelling voor 2025 inclusief achterstand uit voorgaand jaar volledig gerealiseerd en sluit het IBT-jaar af met een voorsprong van 19. Op basis hiervan is het kleurbeeld IBT 2026 vastgesteld op groen. Het behalen van beide halfjaarlijkse taakstellingen, het volledig inlopen van de achterstand en het huisvesten van 19 extra personen is een resultaat dat, samen met de geleverde inspanningen, complimenten en waardering verdient.

Reactie gemeente

Het college van B&W waardeert het positieve oordeel en is tevreden met het behaalde resultaat, dat mede mogelijk is gemaakt door de goede samenwerking en heldere afspraken met woningcorporaties. Tegelijkertijd blijft de huisvesting van statushouders een grote opgave in een woningmarkt die structureel onder druk staat. Daarbij volgen wij de landelijke

ontwikkelingen in regelgeving rond huisvesting van statushouders, evenals de blijvend hoge druk op de asielketen, waarin het aandeel statushouders in de opvang nog altijd groot is. Enschede neemt hierin haar verantwoordelijkheid en blijft zich, binnen deze complexe context, inzetten om de gemaakte bestuursafspraken na te komen.

De domeinen Omgevingsrecht VTH en Informatie-archiefbeheer kleuren **oranje**.

Toelichting Omgevingsrecht VTH: Oranje

In 2026 kleurt Enschede oranje op het domein Omgevingsrecht VTH vanwege meerdere aandachtspunten in de beleidscyclus. Zo zijn de doelen nog niet altijd meetbaar, is de relatie tussen beschikbare en benodigde capaciteit in het uitvoeringsprogramma onvoldoende inzichtelijk en is de monitoring door de overgang naar een nieuw ICT-systeem nog niet volledig op orde. In 2025 is een reality check uitgevoerd naar de actualiteit van omgevingsvergunningen. De uitkomsten laten zien dat het inzicht in de actualiteit en de opvolging van (wettelijk) benodigde actualisaties beperkt is. Dit is meegenomen in het beeld voor Omgevingsrecht VTH en opgenomen als verbeterpunt voor 2026.

Reactie gemeente

Op basis van de uitgevoerde toetsing van IBT op het domein Omgevingsrecht VTH, de onderlinge samenhang van de documenten en de voortgangsgesprekken, is het kleurbeeld voor de gemeente Enschede oranje. Er zijn verbeterpunten waar de gemeente Enschede het komende jaar aan kan werken. De gemeente is met de verbeterpunten uit het beeld 2025 aan de slag gegaan. Dit heeft geresulteerd in enkele aanpassingen, maar er blijft op meerdere onderdelen aandacht nodig.

De gevraagde doorontwikkeling van de doelen op de reguliere werkzaamheden (het uitwerken van indicatoren) uit het in juli 2023 vastgestelde BVTH-beleid begrijpen we maar dit betrekken we bij de evaluatie van het BVTH-beleid die dit jaar zal plaatsvinden en de actualisatie van het beleid in 2027. De verbeterpunten met een regionaal karakter hebben de aandacht van de Omgevingsdienst Twente en zullen van daaruit opgepakt worden.

Toelichting informatie-en archiefbeheer: Oranje

Het kleurbeeld voor Informatie-archiefbeheer is oranje: Enschede beheerst risico's steeds beter en werkt planmatig aan verbetering, maar belangrijke aandachtspunten blijven bestaan. Kwaliteitszorg, vernietiging en structurele borging vragen verdere ontwikkeling, al wordt vooruitgang geboekt richting duurzame naleving van de Archiefwet.

Reactie gemeente

Wij herkennen ons in het oordeel en de toelichting van de provinciaal archivaris. Het geschetste beeld bevestigt dat wij in 2025 duidelijke stappen hebben gezet in het verder professionaliseren van het informatie- en archiefbeheer, terwijl tegelijkertijd zichtbaar blijft dat nog niet alle onderdelen structureel op orde zijn. In 2025 heeft de nadruk gelegen op het bestendigen van de ingezette beweging na afronding van het programma BRIDGE. De overgang van programma naar lijn heeft daarbij centraal gestaan. Activiteiten en verantwoordelijkheden zijn nadrukkelijk belegd in de organisatie, waarmee een belangrijke stap is gezet richting duurzame borging. Tegelijkertijd vraagt deze overgang nog verdere versteviging om te zorgen dat werkwijzen, processen en verantwoordelijkheden overal eenduidig en consistent worden toegepast. Hierin zetten we stappen, maar dit kost ook nog de nodige tijd.

Op het gebied van kwaliteitszorg zijn in 2025 concrete stappen gezet. De systematiek voor kwaliteitszorg is verder ingericht en toegepast, onder andere met ondersteuning van ISMS Resource. Daarnaast is voortgang geboekt in het terugdringen van achterstanden in schonen en vernietigen en zijn belangrijke randvoorwaarden, zoals beleid en protocollen, vastgesteld. De uitvoering hiervan vraagt in de praktijk nog aandacht om te komen tot een volledig sluitende en aantoonbare werkwijze. Wij zien dat het bewustzijn (mede door de motie Orde op zaken stadhuis) rondom het belang van informatiebeheer in 2025 verder is toegenomen binnen de organisatie. Dit helpt bij het versterken van eigenaarschap in de lijn, wat een cruciale voorwaarde is voor structurele naleving van de Archiefwet. Tegelijkertijd constateren wij dat op enkele complexe dossiers, zoals het hybride archief, hotspotmonitoring en het herstellen van eerdere overbrengingen, de voortgang achterblijft en gerichte versnelling nodig is.

De samenwerking binnen het Strategisch Informatie Overleg (SIO) en het ingerichte IBT-proces heeft in 2025 bijgedragen aan meer structuur, transparantie en sturing op voortgang. Door het werken met KPI-rapportages en een cyclische aanpak ontstaat beter inzicht in risico's en voortgang, wat het mogelijk maakt om gericht bij te sturen.

Alles overziend bevestigt 2025 het beeld van een organisatie die haar risico's kent en deze planmatig adresseert, maar waarin de stap naar volledige beheersing en structurele borging nog niet overal is gezet. Wij blijven ons daarom onverminderd inzetten om de ingezette lijn door te trekken en de noodzakelijke verbeteringen te realiseren, zodat het informatie- en archiefbeheer duurzaam op orde komt en een 'groene' beoordeling in zicht blijft.